

AKT

6

14.10.2025

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

akt.fi

AKT 120 vuotta

Lapset ja nuoret ovat se tärkein juttu koulukuljettajan työssä s. 4

12 COFUND

Kuljettajat kertovat
riistopalkoista, veronkierrosta ja
oudoista sopimuksista

27 SOPIMUKSET

Älä allekirjoita hätiköiden.
Luottamusmies ja liitto auttavat
tarkistamaan.

30 VETYLIKENNE

Vedyllä pääsee Jyväskylän
bussiliikenteessä. Talvikelit
testataan pian.

SISÄLTÖ

AKT

AUTO- JA KULJETUSALAN
TYÖNTEKIJÄLIITON JÄSENLEHTI

6 | 2025

KANNESSA Jarmo Tuuri
Kuvaaja Mikko Perttunen

- 4** Koulukyydityksissä voi luottaa
Jarmo Tuuriin
- 8** AKT:lle merkittävä voitto
käräjäoikeudessa
- 9** AKT:lle voitto työtuomioistuimessa
lakkovahdin irtisanomisesta
- 10** Pula rekkaparkeista ja
yöpymispaikoista stressaa kuljettajia
- 12** Riistopalkkoja, veronkiertoa ja
epämääräisiä sopimuksia

- 14** Tilaajavastuu:
"Huijareita ei olisi ilman tilaajia"
- 16** Satamapäivät keräsi Raumalle
yli sata ahtaa
- 18** Linja-autopäivillä Oulussa
ei pelätty polliisia
- 20** "Samanlaisia mutta erilaisia"
– huolintaporukka koolla Helsingissä
- 22** Seinäjoen Automiehet juhli
80-vuotistaivaltaan

- 24** Liikenneturvallisuuustempaus lapsille
– yllättävän antoisa aikuisillekin
- 26** Keilailu: Testissä henkinen kantti,
rauhallisuus ja tasapaino
- 27** Älä allekirjoita hätäkoiden
- 28** Autolla Afrikassa:
Lomakkeita, leimoja ja lomaparatiisi
- 30** Vety vie busseja Jyväskylässä
- 32** Autonkuljettaja tempaisi kirjan
- 34** Underteckna inte förhastat

VAKIOT: 3 Pääkirjoitus | 9 Takkunen | 11 Liiton kolumni | 15 Puhetta taloudesta | 23 Maailmalta |
25 Duunarikolumni | 35 A-kassa | 36 Koulutuspalsta | 38 Osasto toimivat | 42 Viihdevaihde

TOIMITUS

John Stenbergin ranta 6,
00530 Helsinki
PL 313, 00531 Helsinki
akt.fi

• Aineistot toimitukseen:
toimitus@akt.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Sini Silvän
044 412 3009
sini.silvan@akt.fi

ULKOASU

Rohkea Ruusu Oy
Seidi Guzejev
050 320 7907
seidi@rohkearuusu.fi

PAINO

Botnia Print Oy Ab,
Kokkola 2025

ILMOITUKSET

Kaupalliset
ilmoitusvaraukset:
Mika Mainos Oy,
050 528 7782
info@mikamainos.fi

Kiitos- ja kuolin- sekä
muut ilmoitukset:
ilmoitukset@akt.fi
tai jäsenrekisteri
09 6131 1244

Osastojen toiminta-
ilmoitukset aluetoi-
mistojen kautta.

Osoitemuutokset
jäsenrekisteriin
09 6131 1244

TILAUSHINTA
25 e / vuosikerta

Tilaukset:
jasenrekisteri@akt.fi

Lehti on Aikakausmedia
ry:n jäsen.

MUISTATHAN
AKT 7-8/2025
ilmestyy
2.12.

ILMESTYMISAIKATAULU 2025

Nro	DL osastot ja ilmoitusvaraukset	Aineisto- pv	Ilmestyy
1	16.1.	21.1.	4.2.
2	6.3.	11.3.	25.3.
3	29.4.	6.5.	20.5.
4	5.6.	10.6.	25.6.
5	21.8.	26.8.	9.9.
6	25.9.	30.9.	14.10.
7-8	13.11.	18.11.	2.12.

Rikos ja rangaistus

Utiset työperäisestä hyväksikäytöstä osuivat suomalaisten tunteisiin. Herättäjänä oli **Paavo Teittisen** kirja ”Pitkä vuoro – Kuinka moderni orjuus juurtui Suomeen”.

Tunne oli yhteinen. Me suomalaiset emme voi kohdella ihmisiä, esimerkiksi ukrainalaisia pakolaisia, näin huonosti. Ei täällä meillä. Suomessa kuuluu noudattaa suomalaisia työehtoja.

Palkka pitää maksaa ja ihmisiä kohdella hyvin. Keinojen etsimiseen tarvitaan yhteispeliä.

SAK JA SEN LIITOT nostivat yhdeksi ratkaisuksi alipalkkauksen kriminalisoinnin. Toisin kuin väitetään, sen toteuttaminen ei vaadi minimipalkkalakia. EU:n tasolla on lähdetty siitä, että minimipalkkalakia ei tarvita niissä maissa, joissa työehtosopimusjärjestelmä on riittävän kattava. Työehtosopimukset ovat näin hyviä noja suomalaisen palkkatason määrittelyyn.

Elinkeinoelämän Keskusliitto ehätti kommentoimaan, että nykyinen lainsäädäntö on palkkakysymyksissä riittävä. Mutta onko se?

Mikäli työnantaja maksaa työntekijälleen liian vähän, jättää esimerkiksi ylityöt ja lisät maksamatta tai ei ylipäättään maksa työehtosopimuksen mukaista tuntipalkkaa, mikä on suurin rangaistus? Vastaus tähän yllättää monet. Suurin rangaistus on, että palkka pitää maksaa. Minkäänlaisia sakkoja ei työnantajalle tule. Luit aivan oikein. Kiinnijäämisen riski on olematon.

JOKAINEN, JOLLA ON AJOKORTTI, tietää sakorangaistuksen kannustavan vaikutuksen. Miksi maksamme pysäköintimaksuja tai ylipäättään pysäköimme vain pysäköintialueille? Miksi ajamme nopeusrajoitusten mukaan? Syynä ovat kiinnijäämisen riski ja sakot.

Ihminen on mukavuudenhaluinen, näin on myös työnantaja. Ja myös työnantaja voi tarvita rapsut, jotta voi tehdä asiat oikein.

Myöskään ammattiliitot eivät halua, että jokaisesta risahduksesta istutaan erikseen käräjillä. Sanktioita kuitenkin tarvitaan. Leikkausten si-

Sini Silvän
päätoimittaja

jaan tarvitaan lisää viranomaisresursseja työelämän valvontaan niin poliisille, verottajalle kuin aluehallintoviranomaisille. Työelämässä pitää toimia puhtain paperein.

AMMATTILIITOT OVAT NYT avainpelaajan paikalla viranomaisten rinnalla. Liitoissa päästään näkemään, mitä työpaikoilla tapahtuu ja mitä työntekijöille kuuluu. Ammattiliittojen kanne oikeus antaisi mahdollisuuden siihen, että liitto voisi myös toimia työntekijöiden puolesta tehokkaammin.

Suurin uhka on nyt, että mitään ei tehdä. Työmarkkinoiden kahtiajako syvenee. Teittisen sanoin ”moderni orjuus” saa hiljaisen hyväksynnän. Kyseessä eivät ole vain maahanmuuttajat vaan tavalliset suomalaiset, erityisesti nuoret työntekijät, jotka eivät töitä aloittaessaan aina edes uskalla kysyä palkoista mitään. Ammattiliittojen jäsenenä työntekijä, niin nuori kuin vanha, on joka tapauksessa paremmassa turvassa työmarkkinoilla. ●

Brott och straff

Nyheterna om arbetskraftsexploateringen gick i känslorna hos finländarna. Tillväckninen orsakades av **Paavo Teittisen** bok ”Pitkä vuoro – Kuinka moderni orjuus juurtui Suomeen”.

Känslan var gemensam. Vi finländare kan inte behandla människor, till exempel ukrainska flyktingar, så här illa. Inte här hos oss. I Finland måste man följa finska arbetsvillkor.

Löner ska betalas och människor behandlas väl. Det behövs samarbete för att hitta lösningar.

FFC OCH DESS MEDLEMSFÖRENINGAR tog upp kriminaliseringen av underbetalning som en lösning. Som motsats till vad som påstås, kräver genomförande inte en minimilönelag. På EU-nivå har man utgått från att en minimilönelag inte behövs i länder, där kollektivavtalssystemet är tillräckligt omfattande. Kollektivavtal är således en bra grund för att bestämma lönenivåerna i Finland.

Finlands Näringsliv EK hann redan kommentera, att den nuvarande lagstiftningen är tillräcklig i lönefrågorna. Men är den det?

Om en arbetsgivare betalar anställda för lite, till exempel lämnar övertid och tillägg obetalda, eller inte överhuvudtaget betalar lönen enligt kollektivavtalets bestämmelser, vad är då största straffen? Svaret kan överraska många. Det största straffet är att rätta lönen ska betalas. Arbetsgivaren får inte straff av något slag. Du läste rätt. Risker från att ha åkt fast, är obefintlig.

ALLA SOM HAR ETT KÖRKORT känner till förbyggande effekten av böter. Varför skulle vi betala parkeringsavgifter eller parkera endast där det är tillåtet överhuvudtaget? Varför kör vi enligt hastighetsbegränsningarna? Anledningen är risken att bli fast och få böter.

Människor är bekväma av sig, även arbetsgivare är det. Och också arbetsgivaren kan behöva sanktioner, för att göra sakerna enligt lagen.

ÖVERSÄTTNING Kenneth Liukkonen

Inte heller fackföreningarna vill gå till domstol för varje enskild incident. Men tydliga sanktioner behövs. I stället för nedskärningar, behövs mer offentliga resurser till att övervaka arbetsmarknaden, hos polisen, skattemyndigheterna och regionförvaltningsmyndigheten. Arbetslivet måste fungera enligt boken.

FACKFÖRENINGARNA ÄR viktiga aktörer tillsammans med myndigheterna. I fackföreningarna är det möjligt att se vad som pågår på arbetsplatserna och hur anställda har det. Fackföreningarnas käromålsrätt skulle göra det möjligt för facket, att agera mer effektivt för de anställdas sak.

Det största hotet nu är om ingenting görs. Polariseringen av arbetsmarknaden fördjupas. Med Teittinsens ord, godkänner man ”modernt slaveri” i all tysthet. Det är inte endast invandrare det berör, utan också vanliga finländare, särskilt unga arbetstagare, som inte alltid vågar fråga något efter lönen då de börjar arbeta. Som medlem i en fackförening är en anställd, ung såsom gammal, i varje fall bättre tryggt på arbetsmarknaden. ●

Koulukuljettaja Jarmo Tuuri
kuittaa MunLOG-sovelluksesta
lapsen poistumisajan kyydistä.

Koulukyydityksissä ei voi luottaa tuuriin, mutta Tuuriin kylläkin

Jarmo Tuurin tavallinen työpäivä on minuuttiaikataulua, höpöttelyä lapsikavereiden kanssa, ja siinä sivussa vähän Fazerin hiivaakin.

TEKSTI JA KUVAT **Mikko Perttunen**

↑ Daniel Vidgren nousemassa kyytiin.

↑ Iltapäivällä pikkubussi ei tule täyteen. Vasemmalla Minea Rätty ja oikealla Neea Louhelainen (lähinnä), Oliver Meronen ja Viljami Vidgren.

↑ Nenna Kytölä ottaa aikaa, paljonko matka kotiin koulukyydissä kestää.

↑ Minea Rätty (etualalla) matkustaa Jarmo Tuurin kyydissä. Taustalla Sofia Ojava katsoo ikkunasta ulos. Penkillä Oliver Meronen ja hänen takanaan Neea Louhelainen.

AUTOLLA AJETAAN varo-varovasti, ettei kaatuisi kallis lasti.

Jarmo Tuuri aloittaa ja lopettaa oman työpäivänsä ehkä se kaikkein arvokkain lasti kyydissään.

Kello 6.40 Tuuri lähtee ajamaan Mersun Sprinterillään kohti aamun ensimmäistä noutokohdetta, josta kyytiin nousee pieni koululainen. Kuten kouluaamutkin, alkavat Tuurin työpäivät aina suunnilleen samoihin aikoihin.

Älypuhelimien näytöllä vilisee nimiä, noutopaikkoja ja noutoajkoja. MunLOG -sovellus on niin kuljettajan, koulun, vanhempien kuin oppilaidenkin käytössä.

– Sovelluksesta vanhemmat ja lapset pystyvät seuraamaan, onko kyyti ajallaan, ja vanhemmat voivat tehdä noutoihin muutoksia, Tuuri kertoo.

Tuurilla on myös ongelmatilanteiden varalta vanhempien numerot, mutta kuljettajan numeroa sovelluksessa ei näe, vaan sitä vanhempien pitäisi tarvittaessa kysyä koululta. Maalaisjärkeä käyttäen Tuuri on kuitenkin tehnyt oman ratkaisunsa:

– Olen antanut oman henkilökohtaisen numeroni tietyille vanhemmille, niin homma helpottuu kummasti, Tuuri toteaa.

NOIN 23 TUHANNEN ASUKKAAN Hollola ympäröi Lahtea kolmelta suunnalta. Aamulla Tuuri ajaa tyypillisesti pari kyytiä lapsia, kahdeksaan ja yhdeksään menevät. Iltapäivällä koulupäivät päättyvät niin eri aikoihin, että reissuja tulee ajettua 3–4.

– Jokaisella oppilaalla on oma nouto- ja pudotuspaikkansa, joka ei välttämättä ole sama kuin kotiosoite. Eskarilaiset ja jotkut erityisoppilaat tulevat saattajan kanssa koulusta autolle, ja toisessa päässä on vastaanottamassa huoltaja, Tuuri selittää.

Kotimatalla auton perältä kuuluu iloisia ja yllättävänkin tarkkoja vastauksia, kun Tuuri kysyy kotimatkan pituutta.

– Meiltä on koululle 13 kilometriä, joku huutaa.
– Ja meiltä 12, toinen lisää.

MUTTA KOULULAISVIRTA SUUNTAAN ja toiseen ei tietenkään jatku koko päivän. Välissä Tuuri ajaakin alueella Fazerin leipomon noutoja. Kesälo-mallakaan ei luonnollisesti koulukyytejä ajettavana ole, ja tuolloin Tuuri työskentelee rekkapuolessa.

– Tämä on ihan hyvä järjestely. Ei siitäkään mitään tulisi, että potkisin neljä tuntia kiviä hallin pihassa. Jos taas joskus osuu eteen sellainen päivä, ettei koulukyytien välissä olekaan mitään, pesen autoa sisältä ja ulkoa. Ja se nyt tehdään kerran viikossa joka tapauksessa. Tämä on nimikkoautoni, eivätkä sillä juuri muut aja, Tuuri sanoo.

Itse asiassa: kun yhtiö hankki uutta autoa Tuurin käyttöön, häntä houkuteltiin jatkamaan töissä ainakin siksi aikaa, että auton huoltosopimus päättyy. Ennen sitä 63-vuotiaalla Tuurilla kuitenkin paukku eläkeikä vastaan.

– Jos nyt kunto riittää, niin miksei voisi jatkaa vähän pidempäänkin, Tuuri pohdiskelee.

↑ Jarmo Tuuri on ajanut koulukuljetuksia vuodesta 2013 lähtien.

KOULUKYYTIEN JÄRJESTELY on melkoinen palapeli. Kaikki lapset eivät suinkaan tule joka päivä kyytiin, ja muutenkin aikataulu on minuuttipeliä. Koululla odotellaan 10 minuuttia, minkä jälkeen on lupa lähteä, vaikka kaikki eivät kyydissä olisikaan.

– Välillä lapsia joutuu odottelemaan, mutta pelivaraa ei paljoa ole. Oppilaan pitäisi olla noutopaikassa viisi minuuttia ennen noutoaikaa, mutta välillä pihaan ajaessa näkyy, että sälekaihtimet välähtävät, Tuuri hymyilee.

– Paljon on myös uusioperheitä, ja osa lapsista on eri vanhempien luona miten sattuu, jotkut vuoroviikoin. Se on sitten kommunikointia suuntaan ja toiseen, Tuuri kertoo.

Tuuri kertoo muutenkin koulukuljettajana varmistavansa, että jättöpaikka on lapsille turvallinen, jotta arvokkaat kuljetettavat saadaan varmasti perille.

Välillä autossa on myös väliaikaiskyydityksessä olevia lapsia.

– Kun liukkaat kelit tulevat, niin alkaa olla näitä kyyräsauvojen kanssa kulkevia.

Laskutus kunnalta on kilometripohjaista. Tuuri laittelee aamu- ja iltapäiväajojen päätteeksi kuljetut kilometrit tarkkaan ylös.

– Lähetän ne sitten pomolle, joka tekee ajoista kunnalle laskun.

SYNTYJÄÄN LAHTELAINEN Tuuri ajaa nykyisiä koulukuljetusreittejä Hollolassa jo kolmatta vuotta. Pienet matkustajat alkavat siis jo olla väkisinkin tuttuja.

– Kyllähän näiden kanssa tulee kavereiksi, Tuuri myöntää.

Vuodesta 2022 alkaen Tuuri on työskennellyt Tiirismaan Liikenteen palveluksessa. Kaiken kaikkiaan hän on ajanut koulukyytejä vuodesta 2013 lähtien. Tätä ennen Tuuri teki töitä rahtipuolella vuodesta 1990, ja jo 1980-luvullakin kuljetustöitä satunnaisemmin.

Vuonna 2013 Tuuri siirtyi rahtipuolelta bussikuskiksi InterKuljetukselle, kun hänen pomonsa oivalsi, että miehellään on myös bussikortti.

– Hän sitten ajatteli, että tekee minusta bussikuskin. Vuoden verran jaksoin tapella vastaan, Tuuri muistelee.

Vaikka ajatus bussin kuljettamisesta ei aluksi Tuuria saanutkaan innostumaan, on hän viihtynyt mainiosti koulukyytikuljettajana.

– Olen aina tykännyt lapsista, ja lapset ja nuoret onkin se juttu tässä työssä.

Tuurilla on itsellään neljä lasta, ja heistä kolme vanhinta on itse asiassa myös kuljetusalalla.

– Aikanaan joku työkaveri kävi välillä hakemassa pojat päiväkodista, kun itse en ehtinyt, ja siellä ne sitten istuivat hallilla jonkun lavapinon päällä odottamassa, Tuuri nauraa.

– Jotkut sanovat, että minulla on lehmän hermot, eikä minulla ole koskaan isompia ongelmia nuorten kanssa ollut. Kyllähän välillä vähän väitellään – esimerkiksi turvavyön käytöstä – mutta kyllä he uskovat, kun tosissani sanon, Tuuri toteaa. ●

↑ Auroora Arvola, Reko Lehtokumpu ja Nenna Kytölä pääsivät koulusta kahdelta.

↑ Tuurin työpäivä on päättynyt ja kaikki lapset on saatu turvallisesti kotiin.

AKT:lle merkittävä voitto käräjäoikeudessa ahtaajien jalkautuksessa

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto sai voiton ahtaajien jalkautusta koskevassa jutussa käräjäoikeudessa. Päätöksen mukaan Euroports Rauman tulee maksaa 16 ahtaajalle saamatta jääneitä palkkoja.

TEKSTI Hannele Siika-aho KUVA Getty Images

Käräjäoikeuden juttu koski tilannetta, jossa UPM:n kieltäytyi konsernikohtaisesta työehtosopimusneuvottelusta. Sen vuoksi Paperiliitto aloitti työnseisauksen 1. tammikuuta 2022 koskien UPM:n tehtaita, joista yksi oli Raumalla.

Työnseisauksen takia Rauman satamaan ei tullut tavaralasteja UPM:ltä. Satamaoperaattori Euroports Rauma Oy:n mukaan tämä johti tilanteeseen, jossa työnteko oli estynyt osapuolista riippumattoman syyn takia.

Euroports Rauma jalkautti joukon ahtaajia. Osan näistä vaati, että Euroports Rauman tulee maksaa palkkasaatavaa, sillä tosiasiaa työ ei ollut vähentynyt näin merkittävästi.

Jalkautuksella tarkoitetaan työehtosopimuksissa tilannetta, jossa työntekijä on estynyt tekemästä työtään toisten työntekijöiden työtaistelutoimenpiteen vuoksi, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa. Jalkautustilanne voi olla kyseessä esimerkiksi silloin, kun jokin tuotantolaitos on lakon vuoksi suljettu eikä sieltä voi hakea tavaraa, jolloin esimerkiksi kuljettajat eivät ole lakossa eikä lakko kohdistu heidän työehtoihinsa mutta työnteko estyy.

Euroports Raumalla työskentelevästä noin 90 ahtaajasta työnteko olisi työnantajan mukaan estynyt 27:ltä. Työnteon estyminen ei koskenut kaikkia työntekijöitä, sillä satamassa käsiteltiin myös muita kuin UPM:n lasteja. Euroports Rauma Oy:n jalkauttamille ahtaajille maksettiin palkkaa seitsemän päivän ajalta, mutta sen jälkeen palkanmaksu päättyi.

Työnteon määrä ei ollut olennaisesti vähentynyt

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton puolesta juttua ajoi oikeudessa asianajaja **Anna Lassenius** asianajotoimisto Kasanen & Vuorinen Oy:ltä. Hän kertoo, että merkityksellistä työnte-

kijöiden kannalta on se, että työehtosopimuksen 2:12 § 2 momentin mukaan työnteon keskeytys saa alkaa vasta kun työnteko tosiasiallisesti estyy.

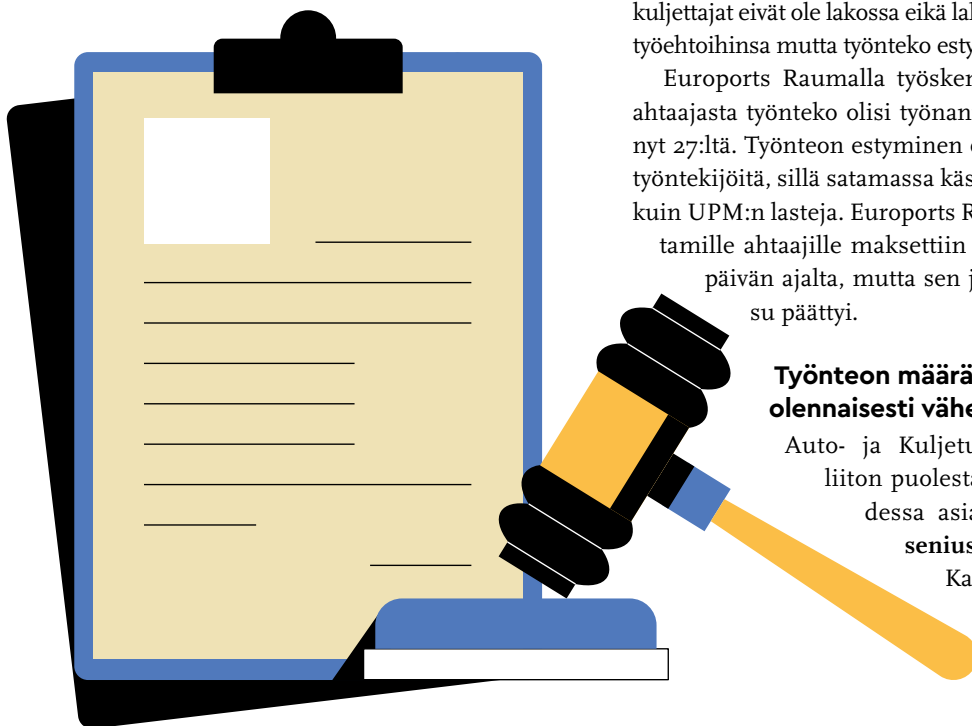
– Ei riitä, että työnteko vähenee, vaan työnteon tulee tosiasiallisesti estyä. Työnantaja ei voi näin ollen käyttää tätä pykälää esimerkiksi korvaamaan lomautuksia, jotka tulisivat kalliimmaksi. Lomautuksissa tulee käydä ensin yt-neuvottelut ja palkanmaksuvelvoite on pidempi kuin edellä mainitun pykälän edellyttämä seitsemän vuorokautta.

Käräjäoikeudessa esitetyn näytön perusteella ahtaajat ovat olleet valmiita tekemään työtä laaja-alaisesti erilaisissa ahtaajan tehtävissä. Kenenkään yksinomaan tehtävänä ei ole ollut UPM:n sellun tai paperin käsittely. Lakko ei myöskään aiheuttanut sellaista tavaramäärän romahtamista, että se olisi oikeuttanut työnantajan, Euroports Rauma Oy:n, jättämään maksamatta palkkaa ja jalkauttamaan työntekijöitä.

Näin ollen käräjäoikeus katsoi, että ahtaajilla oli ollut oikeus saada palkkaa siltä ajalta, jonka he olivat jalkautettuina lakon päättymisen jälkeen siihen saakka, kunnes heidät on kutsuttu takaisin töihin.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry voitti käräjäoikeudessa, jonka 28.8.2025 tehdyn päätöksen mukaan vastaajan, Euroports Rauma Oy:n, tulee maksaa ahtaajille näiden vaatima palkkasaatava.

Lassenius muistuttaa, että tuomio ei ole vielä lainvoimainen. Euroports Rauma Oy voi valittaa käräjäoikeuden tuomiosta. ●

AKT:lle voitto työtuomioistuimessa lakkovahdin irtisanomisesta

Lakkovahdin irtisanominen oli laiton.

TEKSTI Sara Seppänen ja Sini Silvän

Työnantaja irtisanoi lakkovahdina toimineen työntekijän. Irtisanomisessa se vetosi laillisen työtaistelun aikaisiin tapahtumiin syyttäen työntekijää törkeän epäasiallisesta käytöksestä. Työtuomioistuin päätti asian Auto ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:n eduksi.

Työtuomioistuimessa 23. syyskuuta annetun tuomion mukaan työnantajalle tuli korvausvelvollisuus työsuhteen perusteettomasta päättämisestä. Tuomio tuo samalla esiin minimaaliset sanktiot työnantajille, kun ne rikkovat lakia.

Työnantajalta vakavia syytöksiä

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry avusti jäsentään työsuhteen irtisanomiseen liittyvässä riidassa. Siinä työntekijän työsuhde oli päätetty henkilökohtaisilla perusteilla siten, että työnantaja vetosi työntekijän toimintaan lakon aikana. Työnantaja syytti työntekijää muun ohella lojaliteettivelvoitteen vastaisesta toiminnasta, törkeän epäasiallisesta ja uhkaavasta käyttäytymisestä sekä vahingon tuottamisesta.

Työtaistelu vuonna 2023 oli laillinen lakko sopimuksettomassa tilassa. Työntekijä toimi lakon aikana lakkovahdina varikon portilla. Työnantaja syytti työntekijää epäasiallisesta ja uhkaavasta käytöksestä, alkoholin nauttimisesta työnantajan alueella ja vahingon aiheuttamisesta päihtyneenä.

Työntekijän ja työnantajan välinen työsuhde oli ennen irtisanomiseen johtavia tapahtumia kestänyt 15 vuotta.

Työnantaja ei ollut varoittanut työntekijää irtisanomisperusteesta väitetystä toiminnasta lainkaan ennen irtisanomista.

Videotallenteet ja todistajat osoittivat työnantajan väitteet perättömiksi

AKT vei asian työtuomioistuimeen, jossa arvioitiin, oliko työnantajalla asiallinen ja painava syy irtisanoa työntekijä varoitusta antamatta. Tällaisena syynä ei ainakaan voida pitää työntekijän osallistumista lailliseen työtaisteluun.

Asiassa arvioitiin vielä työnantajan väittämiä työntekijän menettelystä lakkovahdina toimiessaan. Tapahtumista esitettiin näyttönä videotallenteita sekä kuultiin useita todistajia. Työnantajan väitteet toihin tulevien työntekijöiden uhkaavasta kohtelusta, auton pysäyttämisestä konepellille heittäytyen ja päihtyneenä vahingonaiheuttamisesta osoittautuivat suurimmalta osin perättömiksi.

Työtuomioistuin totesi, ettei lakkovahdina toimivan henkilön lyhytaikainen pysäyttäminen ja lakon syistä keskustelu töihin tulevan työntekijän kanssa ollut lakon aikana poikkeuksellista. Työtaistelu oli laillinen ja sen aikana voitiin pyrkiä varmistumaan siitä, että lakon alaisia töitä tehtäisiin mahdollisimman vähän. Työntekijän syyksi jäävä vähäinen moittittava käyttäytyminen oli tapahtunut vapaa-ajalla ja työnantajan alueen ulkopuolella, eikä riittänyt irtisanomisen perusteeksi – Työtuomioistuin katsoi irtisanomisen perusteettomaksi ja tuomitsi työnantajan korvaamaan työntekijälle kuuden kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen.

Arvostettu työntekijä irtisanottiin tekaistuin perustein

Helsingin Seudun Linja-autohenkilökunta ry:n eli AKT:n osasto 009:n puheenjohtaja **Jani Hartikka** pitää tuomiota aivan oikeana.

– Hyvä, että oikeus toteutui, kun työtuomioistuin totesi irtisanomisen laittomaksi.

Hartikka katsoo, että arvostettu työntekijä irtisanottiin tekaistuin perustein. Hänen näkemyksensä on, että työnantaja on lähtenyt kokeilemaan pelottelua siitä, jos työntekijä osallistuu lakkoon.

Työnantaja rikkoo lakia ja selviää ilman sakkoja

Työtuomioistuimen ratkaisu tuo esiin myös epätasapainon työmarkkinaosapuolten välillä. Kun työnantaja irtisanoa työntekijän laittomasti tai esimerkiksi maksaa palkkoja työehtosopimusten vastaisesti, sanktioita ei yksinkertaisesti ole. Maksimirangaistus laittomassa irtisanomisessa tai alipalkkauksessa on se, että työnantajan on maksettava työehtosopimuksen mukainen palkka.

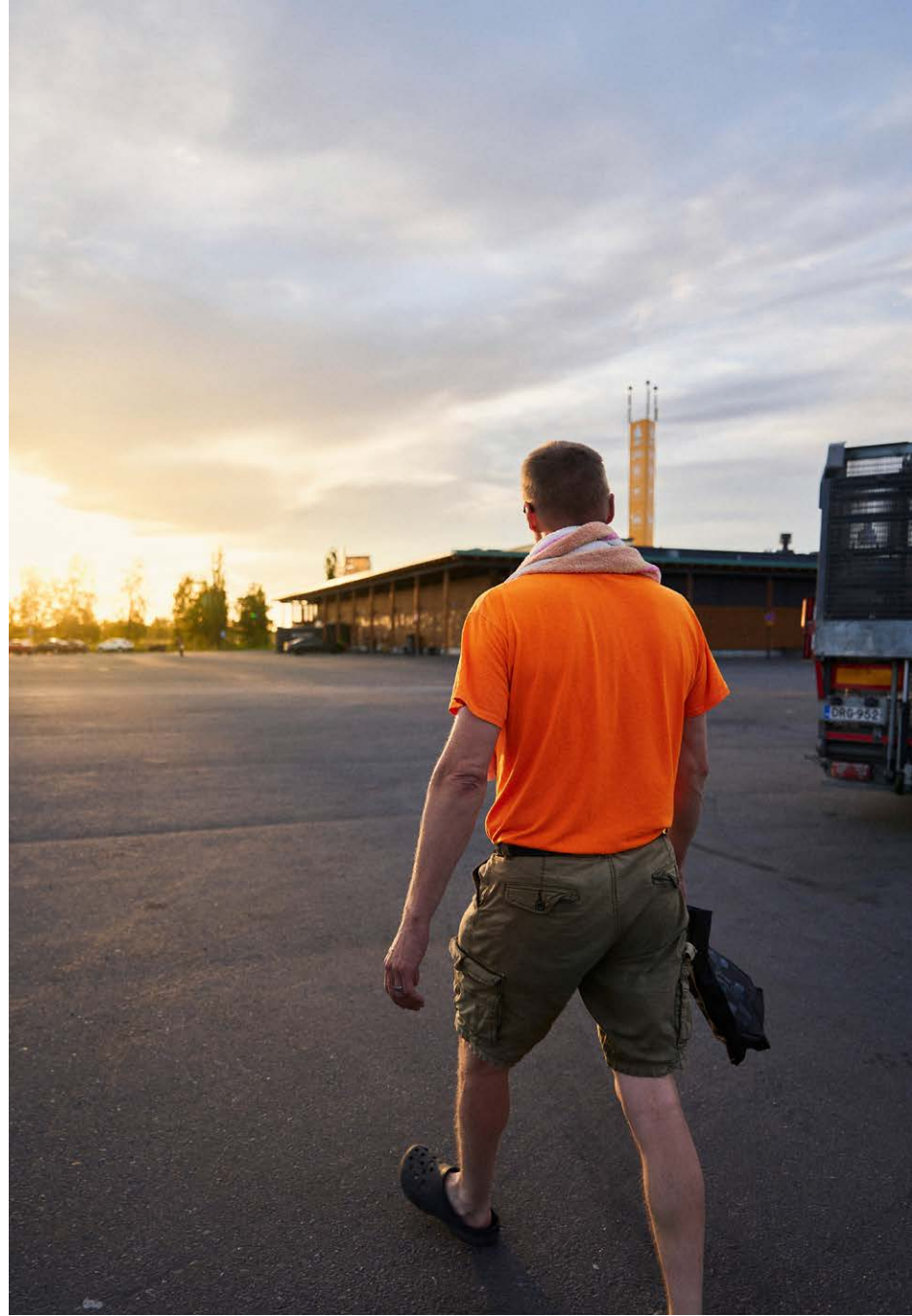
– Tässä on räikeä epätasapaino verrattuna työntekijäliitoille määrättyihin sanktioihin, kuten lakkosakkoihin, jotka työntekijöille ovat nykyisellään kymmeniä tuhansia euroja, AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko** sanoo. ●

Pula rekkaparkeista stressaa kuljettajia

– Meille, jotka reissussa ollaan ja autoissa asutaan, taukopaikkatilanne varsinkin pääkaupunkiseudulla on huono, yhdistelmäajoneuvonkuljettaja Janne Karhiaho kertoo.

TEKSTI Sini Silvàn KUVA Kati Valjus

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto edustaa ammattiliittona raskaan liikenteen kuljettajia. Raskaan liikenteen taukopaikoista esimerkiksi pääkaupunkiseudulla on pulaa. Eri-tyisesti yön yli ajaville kuljettajille rekkaparkeilla ja huoltoasemilla on iso merkitys.

Koko Suomessa ympäri vuorokauden avoinna olevien huoltoasemien verkosto harvenee. Yövuoroa ajavat kuljettajat joutuvat ajamaan pitkiä matkoja ilman vessakäyntejä ja mahdollisuutta peseytymiseen.

HCT-yhdistelmillä ei yksinkertaisesti mahdu jokaiselle huoltoasemalle. Tämä tarkoittaa myös haastetta sille, että on mahdollista noudattaa ajo- ja lepoaikoja, pysyä aikataulussa ja löytää tarvittava parkki- tai yöpaikka.

– Erityisen paha tilanne on autosaan yöpymään joutuvilla kuljettajilla ja varsinkin pääkaupunkiseudulla, jossa ei kohta ole lainkaan paikkoja yöpyä

auton kanssa, sanoo AKT:n työsuojelutoimitsija **Pasi Ritokoski**.

Yhdistelmäajoneuvonkuljettaja ja AKT:n hallituksen jäsen **Janne Karhiaho** kertoo, että kuljettajille ikäviä uutisia ovat olleet esimerkiksi se, että vitostiellä Kuortin ja Juvan ABC-huoltoasemien 24h-aukioloaika loppuu ja paikat menevät jatkossa kiinni puolilta öin. Tähän ABC-ketju ja Suur-Savon Osuuskauppa kommentoivat, että vessat ja taukotilat ovat kuljettajille auki edelleen Kuortissa ja Juvalla myös öisin. Kahvia ja pullaa ei kuitenkaan saa.

– Varsinkin Juva on risteyspaikka, missä kuljettajia yöpyy paljon ja yövuorolaiset ovat käyneet tauolla. Juva on myös vaihtopaikka pohjoisesta etelään tulevalle liikenteelle, Karhiaho sanoo.

– Koko ajan niitä fasiliteettejä tarvittaisiin lisää. Tilaa autoille pitäisi olla lisää ja mielellään niitä palveluita, että pääsisi pesulle. Nyt kun noudatetaan ajo- ja lepoaikoja pitää olla paikkoja missä pötkötetään, Karhiaho kuvaa.

Valaistuilla rekkaparkeilla on merkitystä myös turvallisuuden kannalta. Suomessakin tapahtuu polttoainevarkauksia, kuormat saavat olla vielä aika rauhassa. Karhiaho kertoo, että valaistuilla ja vartioituilla parkkialueilla tilanne on hallitumpaa.

Pääkaupunkiseudulla rekkaparkkien tilanne on heikoin. Myös valtakunnan mittakaavassa ympäri Suomen kenttätilaa tarvittaisiin enemmän. HCT-yhdistelmien kanssa ei edes mahduta mihin tahansa.

– Kun mennään karkeasti iltaseitsemästä eteenpäin, parkkipaikan saaminen on aivan tuurikauppaa. Rupeavat huoltoaseman pihat olemaan täynnä, Karhiaho kertoo.

AKT:n viesti on, että kaavoitukseen on saatava vauhtia, rekkaparkkeihin tarvitaan myös kuntien ja ELY-keskusten tukea. Kuljettajien työaikalainsäädäntö edellyttää tauon pitämistä neljän ja puolen tunnin ajon jälkeen. Taukopaikkoja tarvitaan, että taukojen pitäminen onnistuu lain mukaan. ●

On OK

kuulua

liittoon.

ps. Työnantajatkin kuuluvat.

AKT juhlii – ja valmistautuu isoihin päätöksiin

Kesä helteineen jää taakse ja syksyn lehdet kasaantuvat parkkipaikkojen reunoihin. Välillä vihmoo vettäkin. Onneksi aurinko aina välillä vielä kurkistelee pilvien lomasta.

Maamme hallitus se vaan pohtii, kuinka ammattiliiton jäsentä, muuta palkansaajaa ja työtöntä voisi vielä kurittaa. Samalla, kun jakaa helpotuksia velaksi rikkaimmille.

AKT:N AKTIIVI taas pohtii tulevaa vuotta syyskousten, työsuojeluvaalien ja joulun ajan jälkeen, jolloin valmistaudutaan taas AKT:n merkittävimpään tapahtumaan. Edustajakokous Tampereella

Maamme hallitus se vaan pohtii, kuinka ammattiliiton jäsentä, muuta palkansaajaa ja työtöntä voisi vielä kurittaa.

on kesäkuussa 2026 ja sitä ennen on vielä paljon pohdittavaa ja valmisteltavaa. On työryhmiä, kokouksia ja alueiden kokouksia sekä pohdintaa erilaisista asioista, joita haluamme liittomme tekevän ja edistävän tulevalle nelisvuotiskaudella. Onko näin hyvä vai halutaanko muutosta? Tämä kaikki pikkuhiljaa selkeytyy talven ja kevään mittaan. Kesäkuussa olemme yhdessä päättämässä näistä. Ja ensi kesän lopulla, elokuussa, onkin Vantaalla pidettävien liiton kesäpäivien aika ja niiden valmistelu on myös käynnissä.

Sitä kaikkea ennen on kuitenkin monta tärkeää kohtaa vuosittaisessa rytmisämme. Tätä lukiesasi on AKT jo juhlistanut 120-vuotista taivaltaan kuljetusalan edunvalvojana. Tilaisuuksia on ollut niin alueilla, kuin myös synttärjuhla Helsingissä.

Syysvaltuusto puolestaan kokoontuu linjaamaan liittomme ensi vuoden toimintaa marraskuussa. Tämä kokous on tärkeä itse asioidensa vuoksi, mutta myös kuulumisien ja ajatusten vaihdon vuoksi järjestömmme sisällä.

VAIKKA OIKEUDENMUKAISUUTTA ei työmarkkinoilla ole maan hallituksen suunnalta jaettu, on viime aikoina joitakin pilkahduksia ollut. Jalkau-

JAPE LOVÉN

AKT:n valtuuston 1. varapuheenjohtaja

tettujen ahtaajien palkkojen osalta käräjäoikeus tuomitsi Euroports Rauman maksamaan saamatta jääneitä palkkoja. Työtuomioistuin päätti, että vuonna 2023 lakkovahdin irtisanominen oli laiton, tosin lohtu on molemmissa sinänsä laiha. Työnantaja, kun vain korjaa alkuperäistä erhetään maksamalla palkan tai irtisanomisajan palkkaa vastaavan summan korvauksena laittomasta irtisanomisesta, mutta meno ei muutu. Työntekijöiltä viedään mahdollisuus toimeentuloon laittomasti ja korvaus on minimaalinen. Jos rikkomus on toisinpäin, on lakkosakkosumma nykyisen hallituksen lakimuutoksilla nostettu pilviin.

Oikeus on kaikille sama, mutta ei yhteismitalinen.

TÄNÄ TALVENA ei ole työehtosopimusneuvotteluja, joten on myös syytä käyttää aika hyväksi ja virkistää ammattiosastojen toimintaa, ehdottaa mahdollisesti järjestäytymättömälle työtoverille liiton jäsenyyttä ja luoda yhteisöllisyyttä työpaikolle ja ammattiosastoihin. Sillä tulevaisuus on aina parempi ja varmempi, mitä yhtenäisempänä me kuljemme kohti sitä.

Jaksamista syksyyn kaikille jäsenillemme! ●

Riistopalkkoja, veronkiertoa ja epämääräisiä sopimuksia

Entiset työntekijät kertovat isoista ongelmista Cofundissa, Kiila-Kuljetuksessa ja näiden käyttämissä henkilöstövuokrausyrityksissä.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVA **Getty Images**

AKT-lehti kertoi aiemmin kuorma-autoalalla toimivasta Cofund Oy:stä ja siihen liittyvistä, saman perheen pyörittämistä yrityksistä. Cofund ja Kiila-Kuljetus oy, jolle Cofundin toimintaa on siirretty, toimivat hyvin erikoisen henkilöstövuokrausjärjestelyn avulla.

Suurin osa työntekijöistä on värvätty yhtiömiehiksi kommandiittiyhtiöihin, jotka puolestaan myyvät näiden työpanosta Cofundille ja Kiila-Kuljetukselle.

Cofundin ja Kiila-Kuljetuksen käyttämiä henkilöstövuokrausyrityksiä ovat ainakin Ylös ky, Suomen Henkilöstöleasing ky ja Rausku Henkilöstöpalvelut ky. Kaikkia näitä pyörittävät saman **Koljosen** per-

heen jäsenet, ja esimerkiksi Rauskulla ja Cofundilla on myös sama osoite.

Edellisen jutun jälkeen AKT-lehteen otti yhteyttä kymmenkunta Cofund-ryppään entistä työntekijää. He kaikki kertovat isoista ongelmista yritysten palkanmaksussa, verojen maksamisessa ja siinä, millä tiedoilla työntekijät on värvätty yhtiömiehiksi.

– Koko homma perustuu täyteen kusetukseen, tiivistää yksi entisistä työntekijöistä.

Tietoja ovat vahvistaneet AKT-lehdelle myös työntekijöiden läheiset. Lisäksi taustatietoja on saatu ulosotosta ja toisilta kuljetusalalla toimivilta yrityksiltä, jotka ovat seuranneet Cofundin toimintaa läheltä.

Koko homma perustuu täyteen kusetukseen.

AKT-lehti ei kerro tietoja antaneiden nimiä heidän suojelemisekseen. Kaikkien entisten työntekijöiden henkilöllisyys on kuitenkin lehden tiedossa.

Alle tonnin tilejä

Yksikään haastatelluista Cofund-ryppään työntekijöistä ei kerro saaneensa kuorma-autoalan työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Työehtosopimus on yleissitova, joten kaikkien alan työnantajien pitäisi sitä noudattaa. Näin ei tehty.

Monella haastatelluista palkka oli alkuun sovittu esimerkiksi 17,5 euroksi tunnilta tai 1500 euroksi kahdelta viikolta. Lisäksi luvattiin päivärahat. Palkat eivät kuitenkaan tulleet niin kuin oli sovittu, vaan ne jäivät paljon pienemmiksi.

Osa kuljettajista kertoo hirveästä työmäärästä surkealla korvauksella. AKT-lehti on nähnyt heidän palkkakuittejaan.

– Painoit kaksi viikkoa hommia ulkomailla asuen ja sait alle tonnin tilejä, kertoo yksi haastatelluista.

– Lopputili oli 900 euroa kahdelta viikolta, kertoo toinen.

– Tein kuukauden töitä ilman mitään palkkaa. Lopulta sain noin 2000 euroa, kertoo kolmas.

– Tein parhaimmillaan 120 tuntia töitä kahdessa viikossa mutta tienasin päivärahat mukaan lukien 1000–1500 euroa, kertoo neljäs.

– Tein joka viikko 72 tuntia, asuin autossa ja sain siltä kuukaudelta palkkaa 1700 euroa. Sanottiin vain, että ei sinulle nyt kuulu enempää. Laskin, että todellinen tuntipalkkani oli koko työsuhteen ajalta 6,94 euroa, kertoo viides.

Tulot piiloon verottajalta

Jokainen entisistä työntekijöistä kertoo, että palkkoista ei maksettu veroja normaalisti.

Pääsääntöisesti tuloista hyvin pieni osa oli palkkakuitissa merkitty veronalaiseksi palkaksi ja ilmoitettu tulorekisteriin. Sen sijaan palkkoja maksettiin kilometrikorvauksina, vaikka työntekijä ajoi yrityksen autolla, päivärahoina, ”osinkoina” ja ”lainoina”.

Tämä ihmetytti myös niitä harvoja työntekijöitä, jotka kertovat tienanneensa sen verran kuin luvattiin.

– Sain yhteensä 4500 euroa kuussa, mutta se summa, josta maksoin verot, oli noin 1500 euroa. Loppuosa oli merkitty joksikin yhtiömiehen osinkoksi, kertoo yksi työntekijöistä.

Samankaltainen suhde verottomien ja verollisten tulojen välillä oli monella muullakin.

– Kun katson nettipankkia, olen saanut firmalta yhteensä neljältä kuukaudelta noin 9000 euroa. Omaverossa näkyy 3300 euroa, kertoo toinen työntekijä.

Eniten työntekijöitä ihmetyttivät palkat, jotka oli merkitty ”lainoiksi”. Mistään lainaamisesta ei ollut ollut puhetta, mutta silti esimerkiksi maksun viestinä verkkopankissa näkyi ”laina”. AKT-lehti on nähnyt tästä kirjallisia todisteita.

– Kysyin toimistosta, mikä tämä laina on. Minulle sanottiin, että se on verotuksen takia, kertoo yksi haastatelluista.

Ylivelkaantuneita houkuteltiin

Cofund-ryppään entiset työntekijät pitivät selvänä, että tuloja naamioitiin verojen kiertämiseksi. Osa heistä on jo ottanut asiassa yhteyttä vero toimistoon.

Naamiointiin on kuitenkin myös toinen syy. Alusta alkaen Cofund on houkutelut riveihinsä, erityisesti Ylös ky:n kirjoille, ylivelkaantuneita ihmisiä. Palkkatuloja piilottamalla he ovat pystyneet välttämään ulosottoa.

AKT-lehteen yhteyttä ottaneista kuljettajista kaksi kertoo avoimesti omasta velkatilanteestaan.

– Minut kosiskeltiin töihin sillä, että tule meille, niin ei mene niin paljon ulosottoon, kertoo toinen.

– Maksujärjestelyjen avulla ulosottomies ei päässyt käsiksi tuloihini. Nyt uudessa työssä joudun taas ulosottomiehen riesaksi ja menetän rahaa. Mutta mieluummin valitsen silti sen, kertoo toinen.

Yhtiömies vastoin tietoaan

Lähes kaikki Cofundin ja Kiila-Kuljetuksen ajoja ajavat kuljettajat ovat yhtiömiehiä jossakin saman perheen pyörittämistä henkilöstöä vuokraavasta kommandiittiyhtiöistä. Teoriassa he ovat siis yrittäjiä.

Ainakin kahdelle haastatelluista kuljettajista tästä on seurannut isoja ongelmia, kun he ovat lopettaneet työt Cofundilla ja asioineet Kelan kanssa.

– En saanut mitään työttömyyskorvausta, koska olin Kelan mielestä yrittäjä, kertoo yksi.

Joillekin Cofund-ryppään kuljettajista yhtiömiestä järjestely oli tuttu ja he olivat sen hyväksyneet, mutta moni kertoo, ettei järjestelyä avattu juuri mitenkään. Palkasta veloitettu ”yhtiömiestmaksu” tuli yllätyksenä. Osa ei edes tiennyt olleensa yhtiömiehenä.

Osalle kuljettajista on edelleen epäselvää, onko heidän nimensä varmasti poistettu yritysrekisterissä yhtiömiesten listalta. Jotkut ovat joutuneet tekemään itse ilmoituksen yritystietojärjestelmään, ennen kuin asia on edennyt, vaikka yritys on väittänyt hoitavansa asian heidän puolestaan.

Rauskun ja Suomen Henkilöstöleasingin yhtiömiehet ovat äänettämiä. Se tarkoittaa sitä, että he

Mätkyjä työntekijöille?

MONI AKT-LEHTEN soittaneista Cofund-ryppään entisistä työntekijöistä on huolissaan siitä, voiko heille tulla hankaluuksia maksamattomien verojen takia. Moni heistä on saanut tuhansien eurojen verran tuloja, joita työnantaja ei ole ilmoittanut tulorekisteriin ja joista ei ole maksettu veroja.

Ylitarkastaja **Minna Palomäki** kommentoi asiaa yleisellä tasolla. Hän kertoo, että jos työnantaja ei ole ilmoittanut maksamiaan palkkoja oikein, seuraamukset ovat mahdollisia myös työntekijälle.

– Jokaisella on velvollisuus tarkistaa oma veroilmoituksensa, ja jos tuloja puuttuu, ilmoittaa ne itse. Jos tuloja on jätetty ilmoittamatta, jäännösveroja voi olla tiedossa, Palomäki sanoo.

Mahdollisista mätkyistä ei vapaudu sillä, ettei ole tiennyt tai että työnantaja on johtanut harhaan.

Jokainen voi tarkistaa omat tulorekisteritietonsa osoitteessa <https://www.vero.fi/tulorekisteri>. Työnantajan kuuluu ilmoittaa tulorekisteriin myös verovapaat kulujen korvaukset kuten päivärahat.

eivät vastaa yhtiön veloista eivätkä osallistu yhtiön hallintoon. Ylös ky:n yhtiömiehet sen sijaan ovat varsinaisia. He ovat siis vastuussa yhtiön veloista omalla omaisuudellaan.

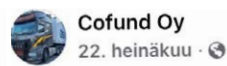
”Älkää kirjoitelko meistä”

Kesken tämän jutun tekemisen Cofund-ryppästä otetaan yhteyttä AKT-lehteen. Soittaja ei esittele itseään eikä numeroa löydy hauista. Soittajan mukaan yritykset eivät ole tehneet mitään väärää ja AKT:lle tulee hankaluuksia, ellei kirjoittelua lopeteta.

Yhteyttä ottaneet kuljettajat puolestaan pitävät erittäin tärkeänä, että tiedot tulevat nyt julki. Kun heiltä kysyy, suosittelevatko he Cofundia ja Kiila-Kuljetusta muille, yksi sanoo voivansa jossain tilanteessa harkita sitä. Kukaan muu ei suosittele missään tapauksessa.

– Ne kusettavat viattomia ihmisiä, jotka haluaisivat vain tehdä rehellisiä töitä, sanoo yksi haastatelluista.

– Toivottavasti firma menee nurin, jotta kukaan ei joudu enää kokemaan samaa, sanoo toinen. ●

Hyvää keskiviikko päivää kaikille ja osa viettää lomia ja useat on töiss

Heissuli vei..Niin ollaan saatu taas tiistai päivä käyntiin ja lämmintä riittää

Hyvää alkanutta torstai päivää kaikille ja lämmintä riittää.

"Huijareita ei olisi ilman tilaajia"

Cofundin ja Kiila-Kuljetuksen kaltaiset yritykset suututtavat niitä yrittäjiä, jotka haluaisivat maksaa verot ja palkat kunnolla. Heistä iso vastuu on tilaajilla.

Entisten Cofundin työntekijöiden lisäksi AKT-lehteen otti yhteyttä myös useita alan yrittäjiä. He kertovat, että alalle tulee säännöllisesti sellaisia yrityksiä, jotka eivät maksa veroja ja palkkoja niin kuin pitäisi. Ne pystyvät toimimaan, koska kuljetusten tilaajat katsovat lähinnä hintaa.

– Cofundista ja Kiila-Kuljetuksesta näkee päältä, että kaikki ei ole niin kuin normaaleissa yrityksissä. Mutta ne voivat toimia, koska isot yritykset tilaavat niiltä kuljetuksia. Jos tilaajat valvoisivat alihankkijoita ja maksaisivat toimeksiantoista kunnollisen hinnan, ei näitä olisi, sanoo yksi yrittäjä.

Yrittäjät kertovat esimerkkejä hinnoista, joilla kuljetuksia myydään. Jos kilometrihintaa on lähellä euroa, heistä on selvää, että myyjällä ei voi olla puhtaat jauhot pussissa.

– Eihän siitä jää polttoaineen hinnan jälkeen mitään jäljelle. Ei sillä voi mitenkään maksaa palkkoja ja veroja niin kuin kuuluu, sanoo yksi.

– Kun pieni yrittäjä ei maksa veroja, hänelle tulee isot ongelmat. Mutta isot tilaajat saavat ihan rauhasa polkea hintoja, sanoo toinen.

DSV ja Schenker eivät kommentoi

Tilajavastuulain mukaan tilaajan pitää selvittää, että sopimuskumppanit täyttävät sopimuskumppaneita ja työnantajina lakisääteiset velvoitteensa.

Viime aikoina Cofund tai Kiila-Kuljetus ovat ajaneet isoista yrityksistä ainakin Schenkerin, DSV:n ja Transport Savikon ajoja. Näillä on siis ollut velvollisuus selvittää, toimivatko Cofund ja Kiila-Kuljetus laillisesti.

DSV:ltä ilmoitetaan AKT-lehdelle, että yhtiö ei halua kommentoida yhteistyötään mainittujen yritysten kanssa. Myöskään Schenkeriltä ei tule vastausta.

Savikon edustaja **Markku Kariniemi** puolestaan kiittää siitä, että tiedot ovat tulleet esiin. Hän kertoo, että Savikko on tilannut Kiila-Kuljetukselta kuljetuksia tietämättä mitään nyt kerrotuista erikoisista yritysjärjestelyistä ja työntekijöiden kokemuksista.

– Meille on ollut aina tärkeää, että toimintamme kestää päivänvalon. Jos nämä tiedot pitävät paikkansa, jatko on meillä todella vakavassa harkinnassa, Kariniemi sanoo.

Hän kertoo, että Kiila-Kuljetukselta on hankittu asianmukaisesti kaikki tilajavastuuseen kuuluvat dokumentit. Niissä ei ole ollut mitään, mikä olisi herättänyt epäilyksiä. Savikko on saanut tiedot Luottava kumppani -järjestelmän kautta.

– Jos on järjestelmä, joka toimittaa tilajavastuureportit, ja sitten paljastuu tällaista, voiko järjestelmään luottaa, Kariniemi puuskahtaa.

Hintakaan ei aina kerro

Aina hintakaan ei kerro siitä, toimiiko yritys asiallisesti vai ei. Ei ole selvää, että työntekijöiden palkoista ja veroista niistetyt rahat menevät suoraan hintoihin. Ne voivat paisuttaa vain omistajien lompakoita.

Eräs AKT-lehteen yhteyttä ottaneista yrittäjistä on käyttänyt Cofund-ryppäaseen kuuluvan yrityksen palvelua. Hinta poikkesi vain hieman keskimääräisestä.

Yrittäjä ei aio jatkaa yhteistyötä. ●

Siis onko työttömiä paljon vai sopivasti?

EU:n tilastoviranomainen Eurostat julkaisi taas säännölliseen tapaansa jäsenmaiden työttömyysasteet. Suomen luvut tuottivat pettymyksen. Työttömyysaste on Euroopan toiseksi korkein ja on nyt yli 10 prosenttia. Vain Espanjassa on korkeampi työttömyys kuin meillä. Toisaalta siellä työttömyys on tullut koronavuoden jälkeen tasaisesti alaspäin, kun meillä puolestaan suunta on ollut ylöspäin vuodesta 2023 lähtien. Seuraavassa tilastojulkaisussa Suomi voikin tulla ykköseksi.

MONET EKONOMISTIT ovat ryhtyneet rauhoittamaan lukujen kauhistelua. Tilanne ei esimerkiksi valtiovarainministeriön virkamiehen mukaan ole poikkeuksellisen paha. Hän väittää, ettei Suomessa oikeasti ole työttömyyskriisiä, sillä väitteet kriisistä perustuvat tilaistoista kumpuavaan väärinymmärrykseen. Työttömyysetuusia saavien määrä kun on pysynyt melko vakaana ja vuonna 2015 tuensaaajia oli paljon enemmän, noin 430 000, kun viime vuoden lopulla heitä oli ”vain” 335 000.

Siispä tämäkin irtisanomisten ja työttömyyden kasvun tilanne voi olla normaali, kun katsotaan ajassa taaksepäin ja verrataan aiempien taantumavuosien lukuihin. Kaikki on suhteellista! Yksi havainto ei useinkaan kerro koko totuutta. Työmarkkinoiden eri mittareita on monia ja niitä pitää tarkastella suhteessa menneeseen kehitykseen ja myös verrattava muihin maihin.

SUOMALAISET ASIAANTUNTIJAT voivat tyytyä näihin lukemiin, mutta Ruotsissa on paniikki. Siellä työttömyysaste on EU:n neljänneksi korkein (8,7 %), eikä yhdellekään ruotsalaiselle ekonomistille tai poliitikolle tulisi mieleenkään hyssyttellä tilannetta ja väittää että ”ei hätä mitään”.

Ei pidä ripotella
tuhkaa päällemme,
mutta tosiasioden
tunnustaminen on
viisauden alku.

Ottaisin milloin tahansa Ruotsin luvut mieluummin. Siellä suhteellisen korkeasta työttömyydestä huolimatta työllisyysaste on pysytellyt korkealla 77 prosentissa, kun meillä se on EU keskitasoa, noin 73 prosenttia. Ruotsissa ollaan paniikissa, mutta Suomessa rauhoitellaan tilannetta ja yritetään nähdä tilastojen takaa lohdutusta menneisyydestä.

ELINA PYÖKKÄNEN

alivaltiosihteeri
työ- ja elinkeinoministeriö

NÄIN SE MENE, kun suhteuttaa sopivasti. Mutta kaivetaan sitten lisää faktaa pöytään. Työttömyyslukumme tasaa jo se, että monet työttömät siirtyvät työllistymisen sijaan vanhuuseläkkeelle tai työkyvyttömyyseläkkeelle. Nämäkin siirtymät kaunistavat työttömyyslukuja. Eläkeikään saapuvat ikäkohortit nimittäin ovat noin 10 000 henkilöä runsaslukuisemmat kuin työikään tulevat nuoret sukupolvet. Vuosittain työkyvyttömyyseläkkeellekin siirtyy vajaat 20 000 työikäistä henkilöä. Ilman maahanmuuttoa työikäinen ja työkykyinen väestö supistuisi.

EI PIDÄ TIETENKÄÄN RIPOTELLA tuhkaa päällemme, mutta tosiasioden tunnustaminen on viisauden alku ja fiksujen toimenpiteiden lähtökohta, jos niitä on edes varaa toteuttaa. Vaikka työttömien määrä olisikin edellisen taantumien tasolla – tai jopa sen alle – on valtion rahoitusasema nyt paljon aikaisempaa heikompi. Julkisen talouden velka on yli 80 prosenttia suhteutettuna bruttokansantuotteeseen. Siksikään tätä tilannetta ei pidä vähätellä. Suhdannepoliittista elvytysvaraa ei juuri ole. Käräjöijinä ovat työttömät.

Eikä pidä unohtaa sitäkin tosiseikkaa, että hintataso ponkaisi inflaation kiihdyttyä niin, että kotitalouksien reaaliostoovoima palautuu inflaatiota edeltävälle tasolle keskimäärin vasta noin viiden vuoden kuluttua, ansiokorotuksen kirieessä hintojen karkumatkan kiinni.

Tilanteen vakavuus on tietenkin myös katsojan silmässä. Työtöntä eivät tilastosaivartelut paljoo lohduta! ●

Satamapäivät keräsi Raumalle yli sata ahtaajaa

Satamapäivillä tavattiin tuttuja ja tutustuttiin tuoreisiin ay-aktiiveihin.

TEKSTI JA KUVAT Mira Tenhunen

↑ Yli sata ahtaajaa kokoontui syyskuun alussa Satamapäiville, jotka järjestettiin tänä vuonna Raumalla. Päivillä tutustuttiin muun muassa Rauman satamaan.

Syyskuun ensimmäinen viikonloppu. Silloin ahtaajat eri puolilta Suomea koontuvat perinteisille Satamapäivilleen vuosittain vaihtuvassa satamassa. Tänä vuonna Satamapäivät järjestettiin Satamamies ry:n kunnassa Raumalla, ja järjestävänä tahona oli osasto 134 Rauman Satamamiehet ry.

Satamapäivät alkoivat perjantai-iltana saunan ja illanvieron merkeissä Onsanpirtillä Eurajoella. Lauantaina ohjelmassa oli kiertoajelu ja tutustuminen Metsä Fibren Rauman mäntysahaan ja Rauman satamaan.

Ensimmäistä kertaa Satamapäivillä

Porilaiset Jenna Vainionpää ja Emil ja Einari Stenroos osallistuivat Satamapäiville tänä vuonna ensimmäistä kertaa.

– Halusimme lähteä katsomaan, millaiset nämä paljon puhutut Satamapäivät ovat, Vainionpää kertoo.

– On tavattu paljon uusia ihmisiä ja käyty heidän kanssaan hyviä keskusteluja, Emil Stenroos jatkaa.

– Ja samalla on ryhmäytytty, Vainionpää lisää.

Vainionpää ja Emil Stenroos työskentelevät Olmar Pori Oy:ssä Mäntyluodon satamassa ahtaajina. Einari Stenroos on myös ahtaaja, ja hänen työpaikkansa on Oy M. Rauanheimo Ab:n Tahkoluodon satama Porissa.

– Nämä ovat ensimmäiset Satamapäiväni, mutta olen osallistunut aiemmin liiton koulutuksiin, ja niiden myötä täällä on ollut tuttuja kavereita. Täällä on hyvä fiilis, Einari Stenroos kertoi.

Jenna Vainionpää ja Emil Stenroos ovat molemmat 31-vuotiaita, Einari Stenroos taas 27. He kaikki ovat työpaikkojensa nuorinta kaartiä, Einari Stenroos työpaikkansa nuorin. Se ei ole estänyt hänen valintaansa työpaikkansa varaluottamusmieheksi. Jenna Vainionpää ja Emil Stenroos taas kuuluvat työpaikkansa ammattiosaston, osasto 133 Mäntyluodon Ahtaajat ry:n toimikuntaan.

Nuorista ahtaajista oli mielenkiintoista tutustua Metsä Fibren Rauman sahaan, sillä he käsittelevät ja purkavat työpaikoillaan sahalta tulevia sahatavara-kuormia.

– Sahakierroksella oli paljon kiinnostavaa. Siellä käytetään nykyään paljon automaatiota, Jenna Vainionpää sanoo.

– Monenlaista tekoälyjuttua oli käytössä, esimerkiksi kameraohjausta, Emil Stenroos jatkaa.

Ensimmäisten Satamapäiviensä perusteella kolmikko uskoo osallistuvansa niille tulevinakin vuosina.

– Pääsee näkemään eri satamia, ja se kiinnostaa, Emil Stenroos sanoo.

– Ja samalla kuulee, miten muualla menee ja mitä muissa satamissa tapahtuu, Einari Stenroos lisää.

Tes-neuvotteluista myönteistä palautetta

AKT:n puheenjohtaja Ismo Kokko palasi omassa osuudessaan kesäkuun alussa päättäneeseen ja vii-

↑ Porilainen ahtaaja Jenna Vainionpää käsittelee työpaikallaan Metsä Fibre Rauman sahalla tulevia kuormia, ja sahakierros Rauman mäntysahalla oli siksi kiinnostava.

↑ Andreas Hanssonin työpaikalla Valkon satamassa Loviisassa on oltu tyytyväisiä keväällä saavutettuun ahtausalan neuvottelutulokseen.

→
Nuoret ahtaajat ja veljekset Emil ja Einari Stenroos osallistuivat ensimmäistä kertaa Satamapäiville. Matka Porista ei ollut Raumalle pitkä.

// Satamapäivät kannattaa kokea.

me vuoden joulukuussa alkaneeseen työehtosopimusneuvottelukierrokseen ja siitä saatuun palautteeseen.

Kierroksen päätyttyä liitto kysyi jäseniltään, miten se oli onnistunut tavoiteltujen palkankorotusten suhteen. Enemmistö liiton jäsenistä, noin 85 prosenttia, piti palkankorotustavoitteen julkistamista oikeana ratkaisuna. Poikkeuksellista oli myös SAK:laisten liittojen yhtenäisyys palkankorotustavoitteissa. Kouluarvosanoilla 4–10 arvioiden AKT:n jäsenet antoivat sopimusalaan riippuen toteutuneille palkankorotuksille arvosanoja 7 ja 8; keskiarvosana oli 7,5.

– Jokainen voi sitten omalta osaltaan arvioida, kuinka hyvä 7,5 arvosana on, Kokko sanoi ahtaajajoukolle.

Operaattori Loviisa Forwarding & Stevedoringissa työskentelevän **Andreas Hanssonin** työpaikalla Loviisan Valkon satamassa ahtausalan neuvottelutulos ei ole kirjoittanut moitteita.

– Valkon satamassa kaikki ovat olleet tyytyväisiä uuteen tessiin. Tärkeintä oli työpaikkojen ja aiem-

min neuvoteltujen etujen turvaaminen. Monella muulla alalla ei päästy niin hyvään lopputulokseen.

Hansson on kokenut Satamapäivien kävijä; tänä vuonna hän osallistui tapahtumaan jo kuudetta kertaa.

– On mukava tavata muiden satamien työntekijöitä ja luottamusmiehiä kerran vuodessa. Tämä on tapahtuma, joka kannattaa kokea.

Syksyllä kerätään kentältä palautetta

Sopimuskierroksen jälkeen liitto keskittyy kenttä-

ja järjestötyöhön, puheenjohtaja Kokko kertoi.

– Syksyllä järjestetään ahkerasti työpaikkavierailuja. Haluamme tavata jäseniä ja käydä heidän kanssaan keskustelua ajankohtaisista asioista sekä saada heiltä elintärkeää palautetta, mihin suuntaan liittoa pitäisi tulevaisuudessa kehittää. Tähän liittyy myös ensi vuoden kesäkuussa siintävä AKT:n edustajakokous, jonne jokaisella jäsenellä on oman ammattiosastonsa kautta mahdollisuus pyrkiä edustajaksi.

– Kannattaa siis olla aktiivinen, Kokko tähdensi. ●

Linja-autopäivillä Oulussa ei pelätty poliisia

Linja-autopäiviä vietettiin syyskuun viimeisenä viikonloppuna aurinkoisessa Oulussa. Linja-autonkuljettajat ovat liikenteessä esimerkin näyttäjiä, muistutti rikosylikonstaapeli. Paikalla oli vajaat 70 alan luottamushenkilöä ympäri Suomen.

TEKSTI JA KUVAT **Kati Valjus**

Päivä avattiin poliisin terveisillä. Rikosylikonstaapeli **Antti-Jussi Ollikkala** pureutui ajoterveyteen omakohtaisin ja ajankohtaisin esimerkein. Yksi Ollikkalan esiin nostamista teemoista oli väestön ikääntyminen.

– Suomen kansalaisista pian neljäsosa on 65-vuotiaita tai sitä vanhempia. Useimmat heistä omaavat ajo-oikeuden. Etenkin näin syksyn tullen ja iltojen pimetessä ajokyky voi olla puutteellinen, Ollikkala muistutti.

Mitä linja-autonkuljettaja sitten voi tehdä, jos epäilee kanssakuljettajan ajoterveyttä tien päällä tai muuten?

– Akuutissa tilanteessa aina 112. Poliisin lupahallintoon voi tehdä myös huoli-ilmoituksen, jos kokee, että vaikkapa ikääntynyt tai mielenterveysongelmista kärsivä kuljettaja ei ole ajokykyinen.

Ollikkalan viesti kuljettajille oli ilmoittaa havainnoista tien päällä matalalla kynnyksellä.

– Te olette siellä tien päällä ja näette paljon. Jos jokin mietityttää, ilmoittakaa siitä. Muistakaa, että

poliisi on ystävä. Koska tahansa voi tulla ottamaan yhteisselfien, Ollikkala lupasi nauraen.

Hyvä muistutus oli myös poliisien viesti pysyä liikenteessä rauhallisena.

– Teillä on iso auto, olette tietyllä tavalla liikenteessä esimerkin näyttäjiä. Teidän liikennekäyttämisenne vaikuttaa aika paljon siihen, millaista kunnioitusta muut autoilijat teille antavat. Linja-autonkuljettajat tunnetaan mukavina ja lupakoina, pidetään se niin.

← Oulun seudun Autoalantyöntekijät ry:n osasto 058:n Janne Meriläinen ja Saija Pietiläinen vastasivat järjestelyistä.

↑ – Muistakaa, että poliisi on ystävä. Jos jokin asia tien päällä mietityttää, ilmoittakaa siitä, painottivat Antti-Jussi Ollikkala ja Kati Jaara.

↑ Hannu Turunen saapui Oulun linja-autopäiville Kuopiosta.

← – Hyvinvointiin liittyvien tavoitteiden kannattaa olla omia, ei naapurin tai naistenlehden, Anu Suotula-Teppo muistutti.

Joukkoliikennevälineiden turvallisuus puhututti

Ollikkalan ja hänen kollegansa **Kati Jaaran** puheenvuoron päätteeksi oli varattu runsaasti aikaa kysymyksille ja keskustelulle, ja keskustelua kyllä syntyi. Yksi esiin nousseista teemoista oli turvallisuus joukkoliikennevälineissä. Tiedossa oli, että pääkaupunkiseudulla kollegat olivat joutuneet tukaliin tilanteisiin. Asia mietitytti myös tamperealaisia **Minna Raiviota** ja **Anne Hautaviita-Järvistä**.

– Ajamme pitkiä aamuyön vuoroja ja tiedossa on, että jos uhkaava tilanne tulee, poliisia joutuu odottamaan kauan. Kuljettajien turvallisuus pitäisi pystyä turvaamaan. Me teemme työtämme, Raivio painotti.

Molemmat naiset pitivät poliisien puheenvuoroa informatiivisena ja mahdollisuutta kysymyksille hyvänä. Oululaista poliisia ei siis tarvinnut pelätä.

Keskustelua herättivät yleisössä myös muun muassa autojen tarkastukset ja se, kenen käteen sako napsahtaa, jos autossa on puutteita. Taisipa rikosylikonstaapeli saada myös useamman suoran vihjeen.

Hyvinvoinnin tavoitteita paperille

Lauantai-iltapäivän osuudessa hyvinvointivalmentaja **Anu Suotula-Teppo** muistutteli kuljettajayleisöä maanläheisellä ja inspiroivalla tavalla liikunnan, ravinnon ja levon tärkeydestä.

– Tavoitteena on jaksaa sekä työssä että vapaa-ajalla. Pidetään itsestämme huolta, jotta varsinkin siellä vapaa-ajalla saadaan tehdä mielekkäitä asioita, eikö niin?

Keskustelua syntyi jälleen mukavasti ja hyvinvointiin liittyviä tavoitteita kirjoitettiin Suotula-Tepon kehotuksesta ihan paperille ylös.

– Tavoitteiden kannattaa olla omia, ei naapurin tai naistenlehden, Suotula-Teppo muistutti.

”Ensi viikolla kaksi kertaa uimahalliin” sai hyvinvointivalmentajalta peukkaa hyvänä hyvinvointia edistävänä tekona. Työnantajan tarjoamat uintikerrat antavat vastapainoa muille liikuntamuodoille.

Jo vuosia mielessä pyörinyt ikuisuustavoite ”15 kiloa pois ensi kesäksi” sen sijaan ei saanut hyväksyntää Suotula-Tepolta.

Sunnuntaina AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko** ja sopimustoimitsija **Juha Ollas** pitivät puheenvuoron liiton ajankohtaisista asioista.

Järjestäjät, Oulun seudun Autoalantyöntekijät ry:n osasto 058:n aktiivit **Seppo Taskila**, **Janne Meriläinen** ja **Saija Pietiläinen** pitivät vajaan 70 luottamushenkilön osallistujamäärää hyvänä.

– Verkostoituminen on aina tärkeässä osassa tällaisessa viikonloppussa. On mukavaa nähdä kollegoja muualta Suomesta ja vaihtaa ajatuksia, Meriläinen summasi. ●

Aluetoimitsija
Jari Korhonen avaa
ajankohtaisten
tapahtumien taustoja.

"Samanlaisia mutta erilaisia" – huolintaporukka koolla Helsingissä

Huolintapäivillä verkostoiduttiin ja perehdyttiin politiikan ja työmarkkinoiden ajankohtaiseen tilanteeseen.

TEKSTI **Mikko Nikula** KUVAT **Annika Rauhala**

Jokavuotisilla Huolintapäivillä käytiin läpi muun muassa viimeisintä neuvottelukierrosta, hallituksen työmarkkinauudistuksia, riitatapausten sovitteluprosessia sekä kiistelyä PETH-alkoholitestausta. Aiheita avasivat huolinta-alasta vastaava sopimustoimitsija **Jari Kudjoi** ja aluetoimitsija **Jari Korhonen**.

Helsingin ytimessä, hotelli Presidentissä pidettyyn viikonlopputapaamiseen osallistui 20 luottamustehtävissä toimivaa AKT-aktiivia eri puolilta Etelä-Suomea.

– Huolintapäivät on aina ollut aidosti jäsenten tapahtuma, aloite on tullut kentältä, kertoi järjestävän ammattiosaston 007:n varapuheenjohtaja **Os-kari Kolehmainen**.

Tärkeintä antia on hänen mielestään verkostoituminen.

– Eihän me muuten tavata missään, täälläkin on muutama, joita en ole nähnyt ikinä. Periaatteessa

alalla tehdään kaikki samaa työtä, eli jokainen firma on samanlainen mutta kuitenkin erilainen. Paljon riippuu esimiesten asenteesta ja toiminnasta.

Hallitus jatkaa hajotuslinjalla

Muutoksia yhteistoimintalakiin ja sovittelujärjestelmään työnantajien eduksi, määräaikaistilanteiden helpottaminen ja lomautusilmoitusajkojen lyhentäminen, takaisinottovelvollisuuden poisto alle 50 työntekijän yrityksiltä...

Petteri Orpon hallituksen suunnittelemien uusien työmarkkinatoimenpiteiden lista on karu, mikä ei toki Huolintapäivien välle tullut yllätyksenä.

– Työnantajat ovat nyt aallonharjalla. Työmarkkinoiden käytäntöjä on rakennettu vuosikymmeniä, ja sitten purkupallo hajottaa kaiken yhdellä iskulla. Sen jälkeen rakentaminen kestää taas vuosikymmeniä, kuvaili Jari Kudjoi.

Esimerkiksi mahdollisuus solmia määräaikaisten työsuhde vuodeksi ilman mitään perusteluita vaikuttaa vahvasti työnantajan ja työntekijöiden väliseen valta-asetelmaan työpaikan arjessa.

– Vuoden määräaikaisuus tarkoittaa myös vuoden mittaista koeaikaa. Silloin työntekijä pysyy varmasti hiljaa eikä valita mistään, sanoi Jari Korhonen.

Terävää sananvaihtoa tuotti myös työpaikoilla viimeisen vuoden aikana yleistynyt PETH-testi, joka kertoo henkilön alkoholinkäytöstä noin kuukauden mittaiselta ajanjaksolta. Tietoon on tullut tapauksia, joissa yksittäinen testituloks on johtanut työsuhteen päättämiseen, vaikka vapaa-ajalla tapahtunut alkoholinkäyttö ei olisi vaikuttanut työkykyyn mitenkään.

– Koko testi on perustuslain vastainen, työnantajalla ei ole oikeutta puuttua siihen, mitä työntekijä tekee vapaa-ajallaan, esitettiin keskustelussa.

↑ DHL Supply Chainin Helsingin Pitäjänmäen toimipisteen työsuojeluvaltuutettu Heli Hovi (vas.) houkutteli ystäväänsä Anna Pellikan (oik.) astumaan luottamusmiehen saappaisiin, David Herok on tarjonnut tehtävään taustatukea.

Työsuojeluvaltuutettu puhui ystäväänsä luottamusmieheksi

Heli Hovi ja Anna Pellikka työskentelevät DHL Supply Chainin Helsingin Pitäjänmäen toimipisteessä.

Järjestäytymisprosentti työpaikalla on ollut heikko, ja kymmenen vuotta työsuojeluvaltuutettuna toiminut Hovi kertoi, että etenkin nuoria on vaikea saada liittymään liittoon.

– Pitkään aikaan ei myöskään löydetty luottamusmiestä toimipisteeseen. Mutta vuosi sitten saatiin onneksi Anna!

Hoitovapaalta töihin palannut Pellikka hyppäsi Hovin rohkaisemana luottamusmiehen saappaisiin ilman aiempaa kokemusta luottamustehtävistä.

– Tosi hyvää sparrausta olen Heliltä saanut. Tarvittaessa apuja on tullut myös DHL Supply Chainin pääluottamusmieheltä **David Herokilta**.

Huolintapäivillä kumpikin oli ensikertalainen.

– En tiedä, miten olen nämä tähän mennessä välttänyt, ihmetteli Hovi.

– Minä odotin, että täällä pääsisi tutustumaan ihmisiin ja kuulisi tapauksia muilta työpaikoilta. Nyt nimet ja kasvot ovat jo alkaneet yhdistyä. Ja esimerkiksi riita-asioiden käsittelystä tuli hyödyllistä tietoa, kertoi Pellikka.

Valokuvausta, islantilaista teurastamoa ja varastohommia

Ensimmäistä kertaa osallistui myös helsinkiläinen **Juho Kärkkäinen**, joka on nyt työttömänä, mutta on aiemmin tehnyt töitä laidasta laitaan. Hän valmistui 1990-luvulla valokuvaajaksi mutta totesi sittemmin, ettei ala elätä. Hän lähti Islantiin, jonka talous vielä tuolloin kävi kuumana.

↑ Huolintapäivillä verkostoituminen on tärkeää, nimet ja kasvot yhdistyvät yhteisessä tapaamisessa.

↑ Juho Kärkkäinen on tarttunut pelotta työrullaan moniin uusiin tehtäviin.

– Sieltä oli helppo saada töitä. Olin teurastamolla Selfossissa, se oli sesonkityötä, ja siellä oli paljon nuoria eri puolilta maailmaa. Sitten menin Reykjavikiin varastohommiin, kun tunsin sieltä kavereita. Vuonna 2008 tuli Islannin talousromahdus. Palasin Suomeen ja pääsin Vuosaaren satamaan. Sillä tiellä ollaan.

Kärkkäinen kuuluu ammattiosasto 007:n huolinta-alan jaostoon ja kertoi, että Huolintapäivillä eniten kiinnosti neuvottelukierroksen ja työehtosopimusten analyysi. ●

↑ Ville Ylikoski Logent Oy:n Rauman toimipisteen pääluottamusmies (keskellä) toivoi uusia ratkaisuja jäsenmaksuun. Hänen mielestään olisi hyvä päästä alkuun jäseneksi edullisemmalla hinnalla.

↑ Oskari Kolehmainen (kuvassa vasemmalla) kertoo, että huolintapäivät on aina ollut aidosti jäsenten oma tapahtuma.

Seinäjoen Automiehet juhli 80-vuotistaivaltaan

Seinäjoen Automiesten 80-vuotispäiviä juhlittiin 13. syyskuuta juhlavissa tunnelmissa.

TEKSTI **Pentti Putkiranta ja Sini Silvän** KUVAT **Mainoshuone Force/Janne Karresuo ja Tuulikki Aikio**

Juhlapuheissa kiiteltiin osaston toimeliaisuutta ja sitkeyttä hankalissakin olosuhteissa. Edut ja ehdot eivät ole tulleet Pohjanmaalla itsestään, AKT:n puheenjohtaja **Ismo Kokko** summaa juhlan antia.

Seinäjoen Automiehet ry, AKT:n osasto 018 juhli hienoa saavutusta, 80 vuoden ikää. Osaston kunniapuheen-

johtaja **Pentti Putkiranta** oli ilmeinen henkilö kertomaan omassa puheenvuorossaan yhdistyksen vaiheita.

Hän on itse ollut osaston toiminnassa mukana 50 vuoden ajan eri tehtävissä. Putkiranta kertoo liittyneensä jo vuonna 1968 ensin Metalliliittoon. Jo pari vuotta myöhemmin vuonna 1970 hän siirtyi AKT:n jäseneksi. Seinäjoen osastoon hän liittyi vuonna

1975 ja on ollut mukana eri tehtävissä sieltä alkaen.

Historialliset hetket työväentalolla

Juhlissa palattiin ajassa 80 vuotta taaksepäin, kun Putkiranta kertoi osaston alkuhetkistä:

– Kun osasto vuonna 1945 perustettiin, silloin **Oiva Pihlajaniemi, Kalervo**

↑ Pentti Putkiranta kertoi kokousväelle osaston vuosista. Hän itse muisteli suorittaneensa Kiljavan opiston kahdeksan kuukauden kurssin numero 51.

– Olin kurssia aloittaessa 51 vuotias ja nuorin kurssilainen 27 vuotta. Kiljavan opiston pihalla on iso kivi varustettuna muistolaatalla kurssista.

Myllymäki, Asseri Leppänen, Aarne Jouppi ja Pentti Vahala kutsuivat kokouksen koolle ensimmäisenä Hel-luntapäivänä klo 9.30 Seinäjoen sen aikaiselle työväentalolle.

Ensimmäisessä kokouksessa päätettiin esittää osastoa yhdistysrekisteriin 18.7.1945. Samat henkilöt mainitaan perustajajäseninä ja päätös rekisteriin tuli seuraavan vuo-

↑ 80-vuotistaipaleen kunniaksi valokuvaan kokoonnuttiin niin liiton puheenjohtajan, kuin toimikunnan, sekä entisen puheenjohtajan voimin. Ylhäällä vas. Janne Linna, Jesse Hietala, Esko Anttila. Alarivissä vas. Juha Peura, Anssi Naskali, Pentti Putkiranta, Ismo Kokko, Rami Koivisto, Juha Rajamäki (osaston pj) sekä Matti Tikkala.

den puolella 26. helmikuuta vuonna 1946.

– Sodan jälkeisen jälleenrakentamisen aikaan Suomen kansan vahva usko tulevaan elämään yhteisin ponnistuksin on jatkunut nämä 80 vuotta, Putkiranta sanoi.

Jäsenmäärä parhaimmillaan pitkälti toista tuhatta

Alkuvuosien kokouksien pöytäkirjoista osa on hävinnyt. Vuodesta 1951 alkaen pöytäkirjat ovat toimiston arkistosta luettavissa aina näihin päiviin saakka.

Ammattiosaston jäsenmäärä on kasvanut vuosikymmenten aikana. Jäsenmäärän kehityksestä voi pistää merkkeille seuraavat vuodet. Vuonna 1974 jäseniä oli noin neljä sataa, 1978 jo viisi sataa, seuraavana vuonna 1979 jo 650. Vuoteen 1984 jäsenmäärä kasvoi 750 jäseneseen. Vuonna 1994 saavutettiin tuhannen jäsenen virstanpylväs.

– Tässä voi huomata, että jäsenmäärää kasvattivat vuoden 1977 kahden viikon lakko ja vuoden 1978 liiton edustajakokous, jolloin liiton johto vaihtui. Sen jälkeen **Seppo Antikainen** aloitti työn aluetoimitsijana ja Pohjanmaan alueen osastojen järjestötyön merkittävänä tukijana jäsenhankinnassa. Vuonna 1990 aloitti myös toimistotyöntekijä.

Pentti Putkiranta valittiin vuonna 1994 osaston puheenjohtajaksi, missä tehtävässä hän jatkoi vajaat 15 vuotta. Osaston jäsenmäärä enimmillään oli 1150. Putkiranta on ennättänyt osallistumaan AKT:n edustajakokouksiin

seitsemän kertaa vuosien aikana ja ollut mukana niin hallituksessa kuin jaostoissa.

Osasto on vuosien varrella juhlinut tärkeitä etappeja 50, 60, 70 vuoden kohdalla. Nyt oli aika juhlistaa 80-vuotista osastoa. Koolla oleva väki totesi seuraavien tavoitteiden olevan 90 ja 100 vuoden kohdalla.

– Haasteet ovat voitettavissa, uskotaan Seinäjoella.

Osastossa eläkeläisten säännöllinen toiminta jatkunut vuodesta 1994 alkaen. Joulukahvit tarjotaan jälleen tänäkin vuonna osaston järjestämänä.

AKT:n jäsenmäärän väheneminen ja alueen ”kasvokkain” tapahtuvat kohtaamiset ja palvelualueiden muutokset nousivat juhlan aikana huoleksi. Valittavana nähtiin myös, että niin sanottu ”siipeilijät” nauttivat ammattiliiton neuvottelemia etuja. Periksi ei olla silti antamassa.

Putkiranta toteaa, että vuosikymmeniä toiminnassa mukana olleena hän kiittää ja toivoo aktiivista järjestötyötä työpaikoille sekä ammattiosastoon aktiivisia nuoria antamaan tukea jäsenistön ”evääksi.”

– Kiitokset Seinäjoen Automiehet ry ammattiosastolle juhlan järjestämisestä 80-vuotisen toiminnan kunniaksi. Lämmin kiitos myös omalle kohdalleni osoitetusta huomioimisesta, Pentti Putkiranta sanoo.

– Juhlissa oli mukava tunnelma. Tuli esille paljon uutta osaston ja alueen historiatietoa. Tarpeeseen on järjestäydytty aikanaan ja osasto perustettu, aluetoimitsija **Tuulikki Aikio** kertoo. ●

MAAILMALTA

Anu Hietala

NTF:n pääsihteeri

anu@nordictransport.org

Nuoret ovat pilalla – vai sittenkin maailma?

HS Visio julkaisi 20. syyskuuta artikkelin ”Hylätty sukupolvi”, joka kuvailee nuorten kokemaa tyhjyyttä: ei työtä, ei parisuhdetta, ei omaa asuntoa, ei lapsia. Se mikä ennen oli arkea, muuttuu kaukaisiksi ja osataan jopa epärealistisiksi haaveiksi.

Pohjoismainen kuljetustyöntekijöiden järjestö NTF järjesti syyskuussa yhdessä Pohjoismaiden teollisuustyöntekijöiden Nordic IN:n ja keskusjärjestöjä edustavan PAY:n kanssa seminaarin, jonka yhtenä aiheena oli tasa-arvo. Norjan mieskomission raportti oli seminaarin puhutuin esitys. Elokuussa 2022 oli lähdetty tutkimaan poikien ja miesten tasa-arvohaasteita Norjassa. Vaikka miehillä yleensä on yhteiskunnallisessa asemassa enemmän valtaa ja etuja, tietyt ryhmät miehistä jäävät silti huonoimpaan asemaan. Kyse ei ole ”miehet vs. naiset” -vastakkainasettelusta, vaan siitä, että tasa-arvopolitiikassa voivat jäädä taakse ne, joilla on kaikkein heikoin asema.

Osalla nuorista menee tietenkin hyvin, ja hyvä niin! Moni nuori kokee kuitenkin elämänsä jatkuvana odottamisena. Kun odotukset eivät kohtaa todellisuutta, pettymys nousee pinnalle. Tutkimukset maailmalla osoittavat, että nuoret, erityisesti nuoret miehet, ovat muita alttiimpia tukemaan konservatiivisempia tai populistisia vaihtoehtoja, kun he kokevat, ettei perinteinen politiikka kuule heitä. Esimerkiksi *The Youth Gender Gap in Support for the Far Right* -tutkimus osoittaa, että vuonna 2024 yli 21 prosenttia nuorista miehistä Euroopassa tuki äärioikeistolaisia puolueita, kun samaan ikäryhmään kuuluvista naisista luku oli 14 prosenttia.

Nuoret, erityisesti nuoret miehet, vetäytyvät yhteiskunnan perinteisiltä areenoilta ja kyseenalaistavat osallistumisen järkevyyden. Laaja eurooppalainen selvitys varoittaa, että oikeistopopulismi voi strategioillaan rikkoa liittojen sisäistä solidaarisuutta ja heikentää liittojen yhteiskunnallista asemaa. Tämä vaarantaa työntekijöiden yhteisesti neuvotellut oikeudet (<https://library.fes.de/pdf-files/international/20316.pdf>).

Norjan mieskomission raportti esittää ratkaisuksi koulutuksen rakenteiden uudistamista: joustavaa koulun aloitusikää, monipuolisempia opintopolkuja ja enemmän tukea heikommille oppijoille. He korostavat myös terveydenhuollon merkitystä, liittojen roolia kokoavana voimana, sekä tasa-arvoisemman perhe-elämän merkitystä.

Liittojen, järjestöjen ja päättäjien on kuunneltava nuoria – mitä he odottavat ja mikä heitä ärsyttää tai pelottaa. Lokakuussa pidettävä NTF:n nuorten konferenssi, jossa nuoret aktiivit pääsevät kertomaan omasta arjestaan ja odotuksistaan, tarjoaa mahdollisuuden olla foorumi tälle keskustelulle.

Klassisen vitsin mukaan nuoret ovat aina olleet pilalla. HS Vision jutussa todetaan kuitenkin osuvasti, että tällä kertaa saattaa olla niin, että maailma on pilalla, ei nuoret. Tälle meidän täytyy kaikkien herätä tekemään jotain yhdessä. Jos pettymys ja ulkopuolisuus lisääntyvät, yhteiskunta saa maksaa pitkällä aikavälillä. Tarvitaan poliittisia ja sosiaalisia rakenteita, jotka eivät jätä ketään odottamaan, vaan tarjoavat osallisuutta ja merkitystä.

Meidän kaikkien tehtävä on rakentaa maailma, jossa nuorten odotuksilla on pohja – ei pelkkä unelma. ●

Liikenneturvallisuuustempaus lapsille – yllättävän antoisa aikuisillekin

Ekaluokkalaisten koulupäivä sai piristystä Lappeenrannan Kaukaan koululla, kun AKT:n Lappeenrannan Osasto 62 tempaisi liikenneturvallisuuden puolesta. Liikennevalistuksen lisäksi ekaluokkalaiset pääsivät tutustumaan "isoihin autoihin" eli jätepakkariin, linja-autoon sekä säiliöautoon.

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVAT **Emilia Piironen** ja **Mikko Perttunen**

Lappeenrannan osaston ide-
oima tapahtuma järjestettiin
jo toista kertaa. Idean puu-
hamies **Antti Puhakainen**
kertoo, että järjestelyt sujui-

vat mutkattomasti. Kaukaan koulun
rehtori näytti heille heti vihreää valoa.

Tapahtuma alkoi sillä, että koululai-
sille kerrattiin liikennesäännöt. Ensin
kerrottiin, miten suojatie ylitetään.

Toiseksi juteltiin siitä, miten pitää
olla tarkkana ja huomioida liikentees-
sä muut liikkujat.

– Näille pienille, jotka lähtevät en-
simmäistä kertaa yksin liikenteeseen,

on tärkeä muistuttaa liikenneturval-
lisuudesta. Varmasti heitä jännittää
kulkeminen, mutta tässä he saavat
vinkkejä siitä, miten liikkua turvalli-
sesti. Emme kertaa teorioita jarrutus-

Lapsille haluttiin vinkata, miten hyvin tai huonosti muut tielläliikkuajat näkyvät kuljettajan näkökulmasta. (Kuvituskuva AKT-lehti/Mikko Perttunen)

↑ Jäteauto oli monelle tuttu näky kotipihalta ja siitä riittikin kysyttävää.

matkoista, vaan paneudumme asiaan lasten näkökulmasta, tiivistää Antti Puhakainen.

Teorian jälkeen alkoi jännittävin osuus, kun lapset pääsivät tutustumaan autoihin konkreettisesti. Moni oli sitä jo malttamattomana odottanutkin.

Koulun pihalle ajoivat **Teijo Ikäheimonen** Lassila & Tikanojan pakkaavalla jäteautolla, **Kari Virinsalo** Savonlinjan linja-autolla ja Antti Puhakainen Kuljetusliike O. Härmäläinen Oy:n säiliöautolla.

– Tänä vuonna saatiin yksi työnantajataho, Lassila & Tikanoja, lisää mukaan. Myös työnantajat pitävät liikenneturvallisuutta tärkeänä asiana, kertoo Puhakainen.

Lapset tutustuivat autoihin kolmessa ryhmässä siten, että kaikki pääsivät istumaan kuljettajan paikalle jokaiseen autoon. Samalla käytiin läpi turvallisuusasioita.

– Esimerkiksi peilistä katsottiin kuolleita kulmia ja lapset näkivät konkreettisesti, mitä kuljettaja autosta näkee – tai mitä ei näe. Tämä auttaa hahmottamaan ja muistamaan sen, mitä liikenteessä on hyvä huomioida, Puhakainen kertoo.

Jäteauton lukuisat napit ihmetyttivät

Lapsia kiinnosti erityisesti jäteauto, ja se, miten se imaisee roskat sisään. Teijo Ikäheimonen kertoo, että lapset olivat kovin kiinnostuneita myös ohjaamon kaikista napeista ja eräs tyttö ihmettelikin:

– Miten te pystytte muistamaan, mitä mistäkin napista tapahtuu?

Kuljettajan paikalle istuminen oli jokaiselle kuitenkin se odotetuin hetki, vahvistaa myös Teijo Ikäheimonen.

– Yleensä pihalta haetaan roskat nopeasti ja lapset ovat tottuneet näitä autoja näkemään. Nyt oli hyvä päästä kertomaan, miten pihalla kannattaa toimia, kun sieltä ollaan roskia hakemassa.

Hauska kokemus aikuisellekin

Ikäheimoselle kokemus oli todella positiivinen ja hän on ilman muuta mukana, jos osasto sen ensi vuonna järjestää. Hän lähettää myös muille AKT:n osastoille terveisensä.

– Olisi hyvä, jos muutkin osastot innostuisivat järjestämään tällaisia tapahtumia. Päivä on mukava ja on hienoa päästä jakamaan turvallisuustietoutta kuljettajan näkökulmasta. ●

DUUNARIKOLUMNI

Teemu Lammi

Ahtaaja

Viking Line Abp, luottamusmies

Osaston 024 AKT:n

meriliikennetyöntekijät ry,

puheenjohtaja

Varustamojen tukitaistelussa työntekijä on heittopussi

Varustamotukien leikkaukset on jo hallituksen kehysriihessä käsitelty. Suomen ruotsalaisen kansanpuolueen RKP:n jämerällä lobbauksella leikkaukset peruttiin.

Jäin kuitenkin pohtimaan asiaa työntekijän näkökulmasta. Kun tekee töitä satamassa, asia tulee lähelle. On kovin surullista, että isot työntekijäryhmät jäivät ikävään limboon tässä varustamojen hyökkäyksessä valtiovaltaa vastaan. Ihmisten työpaikat olivat vaakalaudalla.

Varustamot siis hankasivat kovasti valtionvarainministeriön kaa-vailemia tukileikkauksia vastaan. Samassa yhteydessä he tulivat lähettäneeksi työntekijöilleen pikimustan viestin.

“Me ollaan pelkkiä pelinappuloita” totesi yhden suomalaisvarustamon työntekijä kysyttäessä, mitä laivoilla ajatellaan tilanteesta, jossa laivayhtiö uhkailee lippuvaltion vaihtamisella. Tämä on tietenkin varus-

tamoiden ja niiden omistajien näkökulmasta täysin ymmärrettävää, koostuvathan osakkeenomistajien saamat osingot osittain näistä tuista. Ilman näitä tukia, osa varustamoista ei pystyisi maksamaan osinkoja lainkaan tai ainakaan sen suuruisena, kuin niitä nyt maksetaan.

Varustamot ovat valmiita siis irtisanomaan kokonaisia henkilöstöryhmiä taistelussaan tukileikkauksia vastaan. Lippuvaltion vaihtaminen Suomesta ulkomaille tarkoittaisi nykyisen laivahenkilöstön irtisanomista ja uuden palkkaamista toisesta maasta.

Monet varustamoista puhuvat ainakin julkisuudessa painavasti arvoistaan ja henkilöstö on useimmiten mainittu yhtiöiden arvoissa tärkeänä. Käytäntö vaikuttaa olevan toista maata. Nämä lausunnot työnantajan taholta ovat törkeän ajattelelmattomia.

Asia siis puhututti laivoilla, varsinkin tässä työllisyystilanteessa. Varustamot toki yleensä tarjoavat henkilökunnalle väylän hakea ns. omaa paikkaansa toisen lipun alla seilaavalle laivalle, mutta väistämättä potkut olisivat joka tapauksessa tulleet ensin. Nykyinen taloustilanne ja työpaikkakilpailu saa ainakin perheelliset ihmiset vähintään huolestumaan näistä puheista. Epävarma tulevaisuus kuormittaa ihan tutkimustenkin mukaan, jopa kova-kuorisinta duunaria.

Itse olisin valinnut viestintästrategiani toisin. Työntekijät ovat laivayhtiöiden selkäranka, ilman heitä ei tulosta synny eivätkä laivat liiku. Teot puhuvat painavammin kuin sanat. ●

Työntekijät ovat laivayhtiöiden selkäranka, ilman heitä ei tulosta synny eivätkä laivat liiku.

Testissä henkinen kantti, rauhallisuus ja tasapaino

AKT:n keilailun 35. mestaruuskilpailut kisailtiin hyvässä hengessä Heinolassa.

TEKSTI JA KUVAT **Silvi Kaarakainen**

↑ Martti Kuitusen ja Jari Korhosen nyrkkitervehdys kisan tiimellyksessä.

Syyskuun 19. päivä Heinolan keilahallissa on keskittynyt tunnelma. Äänimaailmassa kuuluvat keilojen kaadot. Pokaalit ja mitalit kiiltelevät odottaen voittajia.

Heinolan Automiehet o50 edusti paikalla neljän kilpailijan voimin. Osallistujia oli saapunut ympäri Suomen; Järvenpäästä, Lappeenrannasta, Helsingistä ja Seinäjoelta. Omistautuminen lajille on taattua.

Simo Ruuhtula 88, jäi viime kisoissa toiseksi, ja seuraa kaatoja nyt tarkasti. Haikautakin on ilmassa, sillä Heinolan kisojen järjestely on Ruuhtulan viimeinen. Hän on toiminut kisojen järjestäjänä jo usean vuosikymmenen ajan.

– Kisahenki ja tunnelma keilausturnauksessa on hyvä, toivon vain että porukkaa olis enemmän mukana. Ensimmäisissä mestaruuskilpailuissa oli toistasataa osallistujaa, toteaa Ruuhtula.

Yleisöstä huudetaan Pappaa kun keilat kaatuvat. 'Pappa' eli heinolalainen **Tuomo Salo** kertoo saaneensa oppinsa senioripelaaja **Martti Kuituselta**.

– Martilta olen oppinut paljon, hän on minua tähän lajiin tsempannut ja koutsannut.

Pelaajat mainitsevat, että keilailu on aika lailla välineurheilua. Keilapallolla on väliä, pallon keskipinnan sijainti vaikuttaa pallon pyörimisliikkeeseen. Pelin eri tilanteisiin sopii tietty keilapallo. Peliin

vaikuttaa myös se, miten öljyTTY radan pinta on, on pitkä ja lyhyttä öljyä.

Tässä pelissä Kuitusen antamat opit purevat, sen verran hyvin keiloja 'Papalta' kaatuu.

Kuitunen oli viime vuoden senioreiden voittaja ja Ruuhtula oli tällöin toinen. Lopputulos oli jälleen sama. Miesten sarjassa heinolalainen Salo aka 'Pappa' näyttää olevan aika vahvoilla – lopputuloksissa hän oli neljäs.

Naisvoimaa kisoissa löytyy **Marjo Musakalta** Järvenpäästä, kisaamaan on lähdetty yhdessä avopuolison **Jari Korhosen** kanssa.

– Minä aikoinani miehen lajin pariin houkutin, Jari innostui minun pelejä seurata ja siitä lähdettiin jo tarvikkeita ostamaan. Laji vei miehen mennessään, sanoo Musakka ja mies vieressä jatkaa;

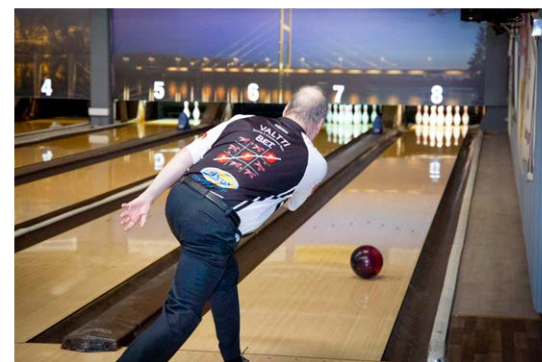
– Kyllä tämä rauhallista otetta vaatii. Henkistä peliä. Tuossa alussa jännitin ja olin hermostunut niin tuli nyt vähän huonoa tulosta, kertoo Korhonen hieman harmissaan. – Fiiliksellä kuitenkin mennään.

– Täydelliseen kaatoon pääsee siten, että pallo kiertää oikealta nättisti keskelle.

– Ykkösellä pyritään heti täydelliseen kaatoon, taskuosumaan. Noin!, Korhonen huudahtaa kun Musakka tekee juuri kuvaillun täydellisen kaadon. Läpy avovaimolle ja peli jatkuu.

Mitalisade ryöpsähti Simo Ruuhtulalle ja Martti Kuituselle, ja osille pääsivät myös Tuomo Salo ja Seppo Virtanen.

Martti Kuitusen tyylikäs taidonnäyte.

Kisoihin pariskunta on valmistautunut Järvenpäässä järjestetyllä oman seuran tekniikkakurssilla. Käden asento, kierto, pallon heitto; näillä on merkitystä, miten peli sujuu.

– Heti heittäessä kyllä tuntee, että lähtikö hyvin vai ei, Musakka tiivistää.

Keilat kolisevat, ja taas täyskaato. Kuitunen ei katso heittoaan loppuun asti, sillä tämä seniori tietää lopputuloksen katsomattakin. Pisteet huutelevat jo tuhannen tienoilla, kun viereisellä radalla tullaan parisataa jäljessä. Hyviin tuloksiin pääsee selvästi kokemuksella, treenaamalla ja hyvällä fiiliksellä. ●

Katso tulokset verkkolehdestä aktlehti.fi

Älä allekirjoita hätiköiden

Tehdystä sopimuksesta on vaikea päästä eroon.
Näytä epäilyttävä sopimus aina etukäteen
luottamusmiehelle tai liitolle.

TEKSTI **Tua Onnela** KUVA **Getty Images**

Työnantaja tahtoo työntekijästä eroon, mutta oikeaa syytä irtisanomiselle ei ole. Näppäränä työnantaja pyytää lakiosastoaan muotoilemaan sopimuksen, jonka mukaan työsopimus päätetään yhteisymmärryksessä ja työntekijä saa siitä korvauksen.

Kiukuspäissään työntekijä allekirjoittaa – ja mietii vasta jälkikäteen, mihin tuli suostuttua. Tarkemmin laskettuna korvaussumma ei olekaan kummoinen, ja tapauksesta jää huijattu olo.

Työntekijälle epäedullisia ”yhteisiä” sopimuksia esiintyy työelämässä silloin tällöin. AKT:n aloilla ne eivät ole yleisiä, mutta niitä tapahtuu. AKT:n vastaavalle lakimiehelle **Sara Seppäselle** on tullut vastaan paitsi työsuhteen loppumiseen liittyviä tapauksia myös esimerkiksi työssä sattuneisiin vahinkoihin liittyviä.

– Työnantaja on esimerkiksi laittanut työntekijän allekirjoittamaan sopimuksen, jonka mukaan tämä korvaa osan vahingosta, Seppänen kertoo.

Huonoimmillaan työntekijä voi menettää isot rahat laittamalla nimensä epäedulliseen paperiin.

Siksi Seppäsellä ja AKT:n sopimuslavastaavalla **Juha Anttilalla** on selvä viesti: Älä ikinä allekirjoita mitään hätiköiden.

- Ota aina luottamusmieheen tai ammattiliittoon yhteyttä ennen kuin allekirjoitat mitään, Anttila sanoo.
- Aika harvoin maallikko osaa itse katsoa sopimuksen riittävän tarkasti, Seppänen jatkaa.

Sopimus sitoo tekijöitään

Tuli allekirjoitettua, ja nyt kaduttaa. Mitä voi tehdä? Valitettavasti ei paljonkaan.

- Nämä ovat hankalia tilanteita, Seppänen huokaa.
- Sopimusoikeuden periaate on sellainen, että sopimus sitoo tekijöitään. Kovin paljon ei ole tehtävissä.

Lähestulkoon ainoa syy, jolla työntekijä voisi päästä allekirjoittamastaan sopimuksesta eroon, olisi se, ettei hän ollut sopimusta tehdessään oikeustoimikelpoinen. Tähän vaadittaisiin esimerkiksi mielenterveyden häiriö tai törkeää pakottamista. Joissakin tapauksissa sopimusta voidaan myös pitää kohtuuttomana ja sen vuoksi esimerkiksi sovittelaa.

Työelämän sopimuksia

Työsopimus on työntekijän ja työnantajan välinen sopimus, jossa sovitaan esimerkiksi työn kestosta, työtehtävistä, työajoista ja palkasta. Työsopimuksella ei voi sopia huonommista ehdoista kuin laki ja työehtosopimus määräävät.

Joillakin aloilla on yleistä tehdä **kilpailukielto- ja salassapitosopimuksia**. Näihin ei pidä suostua, jos ne ovat kohtuuttomia. Esimerkiksi oma työpaikka ja palkka pitää saada kertoa.

Työnantaja voi tarjota työntekijälle myös **muita sopimuksia** esimerkiksi vahingonkorvauksista tai työsuhteen päättymisestä. Älä allekirjoita tällaisia sopimuksia näyttämättä niitä luottamusmiehelle tai liitolle.

Työehtosopimus on työntekijä- ja työnantajaliittojen keskenään tekemä sopimus, jossa määrätään alan työehdoista.

Pelkkä pomon valta alaistaan kohtaan ei riitä sovittelu- tai mitätöintiperusteeksi.

Siksi huonoon sopimukseen pitää reagoida nimienomaan etukäteen pyytämällä apua ja tarvittaessa kieltäytymällä allekirjoittamasta.

Ei koske alipalkkausta

Työelämässä on kuitenkin eräs yleinen tilanne, jossa allekirjoitus ei sido työntekijää. Jos työsopimuksessa on tullut sovittua surkeasta palkasta tai ylipitkistä työajoista, niitä ei tarvitse niellä.

Tämä johtuu siitä, että työehtoja ei voi työsopimuksella sopia huonommiksi kuin laki ja työehtosopimus määräävät. Jos työsopimuksessa on määräyksiä huonommat ehdot, sopimus on siltä osin mitätön.

Työntekijä voi siis vaatia itselleen kuuluvia palkkoja, vaikka olisikin laittanut nimensä huonoon paperiin.

Myös työsuhte voi olla lain edessä työsuhte, vaikka se olisi sopimuksella yritetty naamioda yrittäjyydeksi. Työntekijän suostumus ja sopimuksen nimi eivät silloin ole ratkaisevia vaan esimerkiksi aluehallintovirasto voi puuttua asiaan. ●

Lomakylän ohjelmaan kuului muun muassa muotinäytöksiä.

Lomakkeita, leimoja ja lomaparatiisi

Ahtaaja Kari Kallioisen matkapäiväkirja 1980-luvulta jatkuu toiseen osaan. Edessä ovat matkan rennoimmat vaiheet palmujen alla Atlantin rannalla.

TEKSTI Kari Kallioinen KUVAT Kari Kallioinen ja Getty Images

↑ Kari Kallioisen alkuperäinen matkapäiväkirja.

24.1.1982 Tulliasema Assamaka, Niger

Passit ovat kanissa virkailijoilla, ei auta kuin odottaa. Kun passit on luovutettu ja auto kollattu, suuntaamme Arlitin rajakaupunkia kohti. Tässä välissä ei ole mitään muuta kuin hiekkaa.

Kaupungissa pitää löytää poliisiasema, jossa pitää ilmoittautua maahan saapuneeksi. Pollarit ottavat passit vaihteeksi parempaan talteen ja lähettävät meidät tulliin.

Tulliäijä lyö ylivoimaisen ranskankielisen kupongin kouraan. Siitä ei selvitä ilman paikalla olleen ranskalaisen kaverin tulkkausapua. Lappu on kuta-kuinkin täynnä, mutta stanssattua runkonumeroa ei löydy autosta, ei sitten millään.

Runkonumero löytyy oveen kiinnitetystä plakaa-tista, ja ihme kyllä se kelpaa. Rekisteriote saadaan takaisin, ja suuntamme poliisiasemalle hakemaan passeja. Matka jatkuu kohti Agadezia.

Kaupungin ulkopuolella alkaa asfalttitie. Mahtava fiilis, ensimmäinen kunnon tienpinta noin 1700 kilometrin jälkeen.

25.1. Agadez, Niger

Päivä alkaa taas poliisiaseman etsinnällä ja ilmoit-tautumisella. Sen jälkeen pyyhkäisemme stadiin.

Pumppautamme ilmaa renkaiisiin, vaihdamme rahnaa ja menemme oikein ravintolaan syömään

Lammaspihvit, ranskalaiset ja salaatti. Neljän ih-misen eväät noin 50 markkaa. Eikö se ole jo halpaa, häh! Tästä mennään parille bisselle. Heinekeniä on tarjolla 4,50 markalla per purkki.

Lähdemme ajamaan kohti maan pääkaupunkia Niameyta. Ajamme puoli yhteen asti, kunnes jä-tämme auton tien viereen parkkiin ja ryömimme makuupusseihin nukkumaan.

Nyt on oltu kaksi päivää Nigerissä, ja fiilis on ihan hyvä. Ihmiset, jopa poliisit ja tullimiehet, ovat tosi ystävällisiä. Baarissa istuessamme ei ollut mikään ihme, että joku tuli ovesta sisään, kätteli ensin ka-verinsa ja sen jälkeen meidät.

Köyhyyttä tosin näkyy aika paljon.

26.1. Tien päällä, Niger

Herätessämme aamulla on toistakymmentä mustaa miestä ihmettelemässä auton ympärillä. Mitäs tuos-ta, antaa ihmetellä.

Perillä Niameyssa oluet uima-altaan reunalla joh-tavat siihen, että buukkaamme huoneet hotellista. Revimme altaalla aurinkoa ja litkimme bisseä. Alkaa olemaan oikeaa fiilistä. Vielä kun tuo allas vaihtuu Atlantin aaltoihin, niin hyvä tulee.

27.1. Niamey, Niger

Yö oli hirveää taistelua hytysistä vastaan. Nyt on pis-tojälkiä siellä täällä, joten ei tiedä, vaikka malariala kantelisi veressään.

Poliisille, taas kerran, hakemaan maastapois-tumislupia. Semmoiset saadaan, mutta ei muutta mutkitta. Eteen lyödään taas uudenlainen ranskan-kielinen lappu. Tämä on tosi hepreaa, kysellään van-hempien nimiä ja muuta älykstä.

Nuori pollarinjolppi käy komentelemaan ja esi-tää tärkeää. Ekan kerran tämän paperisotkun kes-kellä tekee mieli lyödä pollaria nenään.

Palaamme Grand Hotelin altaalle, missä jätkät polttelevat sikareita, juovat olutta, puhuvat "rans-kaa" ja leikkivät kuningasta. Lämpöä on tosi pal-jon ja hiki valuu, näinhän sen pitää ollakin tam-mikuussa.

Illalla suunnistamme kohti Nigerin rajaa. Tie muuttuu taas hiekaksi. Rajalla ollaan yhdeltä yöllä, ja se on tietysti kiinni. Perinteinen Chevyn yksiö on yösija.

28.1. Tien päällä, Niger ja Ylä-Volta (nykyinen Burkina Faso)

Herään aamulla paleltuani koko yön. Hirveä päänsärky jyllää takaraivossa, ja pakki on aivan löysä. Mitataan ohimennen kuumeen, ja mittari sanoo 38,8. Täällä hornan kuusessa se on aika hevi juttu.

Matkalla kuumetta on jo 40,4, nyt vasta heviä onkin. Autossa on 60 astetta lämmintä, ja meitsi palelee, vaikka on farkut jalassa, t-paita ja college päällä ja vielä viltti niskassa.

Pikkuhiljaa alkaa hirvittävä kuumeitus, iho on niin kuuma, että metallinen kellonremmi pitää ottaa pois. Vähän yli tunnin päästä alkaa hiki valumaan. Hyvä merkki.

Pimeän tullessa on kuume selvästi laskemassa, mutta jo kerran hävinnyt päänsärky yrittää ängetä uudestaan. Iho on kuumeesta niin arka, että on vaikea olla jopa vaatteiden sisällä. Tie on todella surkea, ja matkanopeus on 5–15 kilometriä tunnissa.

Myöhemmin Suomessa Auroran sairaalan trooppisten tautien osastolla selviää, että minulla on jokin parasiittivirus elimistössä. Saan apteekista neljä nappulaa, loinen lähtee.

29.1. Tien päällä, Ylä-Volta

Herään auton lattialta makuupussin sisältä. Kuume on yöllä hävinnyt. Olemme 70 kilsan päässä pääkaupungista nimeltä Ouagadougou.

Suomessa jossain herää tänä aamuna Suomen uusi presidentti. Meillä vain ei ole harmainta aavistusta, kuka hän on.

30.1.–1.2. Ouagadougou, Ylä-Volta

Löhöilemme hotellin altaalla ja hoidamme raha-, passi- ja viisumiasioita. Emme lopulta siltikään saa riittävästi rahaa vaihdettua, mutta ei auta, kohti Bobo Diaussoa näillä eväillä.

Rajan lähestyessä saamme sakot, koska emme huomaa poliisikontrollia. Tullikin on vaikea löytää.

2.2. Tien päällä, Ylä-Volta ja Norsunluurannikko

Heräämme siinä, mihin auto jäi yöllä. Suunta on kohti uutta maata nimeltä Norsunluurannikko.

Paikallisissa poliiseissa ja tulleissa saadaan yllättävän helposti paperit kuntoon ja päästään jatkamaan matkaa.

Ferkessedougoussa odottelemme jonkin hotellin altaalla, että rahanvaihdot saadaan tehtyä. Sitten noka kohti Abidjania, silloista pääkaupunkia, joka on Atlantin rannikolla. Poliisit pysäyttävät 11 kertaa ennen kuin olemme Abidjanissa aamulla puoli kuudelta.

Jatkamme vielä Assinieen. Tästä paikasta kuulumme matkan varrella jossain. Lomakylä palmuineen ja hiekkarantoineen on hienoin paikka, missä minä olen ikinä ollut.

3.–7.2. Assinie, Norsunluurannikko

Tämä onkin italialaisturistien lomapaikka eli täyn-

nä italialaisia. Huoneet ovat kalliita, mutta hintaan sisältyy aamiainen, lounas ja päivällinen.

Speedot jalkaan ja Atlantin virkistävään veteen. Löhöilemme ja nautimme auringosta. Hypimme meressä kuin pikkupojat.

Lounasbuffet on sanoinkuvaamaton. Ruokaa on tarjolla kymmeniä eri lajeja, tosi mahtavia juttuja. Sääli vain, että vieläkin on pakki vähän sekaisin eikä oikein uskalla syödä kuin sika.

Illalla onkin aika ottaa muutama drinkki ja katsella paikan italialaisten työntekijöiden päivällä harjoittelemaa musiikkishowta. **Teemu** ja **Esa** lähtevät levyttämään, minä ja **Dave** pyyhkäisemme yökerhoon.

Vietämme hotelli Les Paletuversissä neljä rentoa päivää nauttien auringosta, ruoasta, juomista, merestä, ohjelmanumeroista ja tuoreista kookospähkinöistä. Viimeisen päivän iltana ajamme takaisin pääkaupunki Abidjaniin. Luksus on ohi: auto parkkiin ja hikoilua autossa.

8.2. Abidjan, Norsunluurannikko

Hypäämme aamulla taksiin ja annamme kuskille Suomen lähetystön osoitteen. Kuski vastaa, että se on tällä kadulla. Kyselemme ohikulkijoilta, mutta ei ei, kukaan ei oikein tiedä. Lopulta lähetystö löytyy. Lueskelemme muutaman päivän vanhoja Hesareita, ja niistä selviää, että **Koiviston Manu** on uusi ykkösiä Suomessa.

Kerromme menevämme Beninin lähetystöön anomaan viisumeita, joten sihteeri lähettää sinne telexillä tiedon tulostamme. Saamme viisumit ihmeellisen helposti. Sihteerin telexillä saattoi olla osuutta asiaan.

Illalla ajelemme taas Assinieta kohti, rannan tuntumaan yöksi.

9.–14.2. Assinie, Norsunluurannikko

Olemme omassa leirissämme puolen kilometrin päässä aiemmasta lomakylästä – nyt tosin ilman huoneita ja safkoja, mutta ei maksakaan mitään.

Täällä meitsi löhöilee Afrikan kuumen auringon alla ja hikoilee helmikuussa ulkona, pelkästään löhöilemällä, repikää siitä jatkot huumoria. Kun hikoilee tarpeeksi, voi pulahtaa lämpimään meriveteen pulikoimaan. Eikös tämä nyt ole jo jotain!

Päivän edelleen kuumentuessa otetaan tennis-pallofudispeli. Pelin hiet huuhdellaan mereen ja sen jälkeen vetäydytään baarin varjoon pelaamaan huutopussia.

Vietämme leirissämme Assiniessa monta rentoa päivää. Vähitellen rahat hupenevat, aamupalat köyhtyvät köyhtymistään ja mahakipuni palaa. On aika lähteä Ghanaan.

Olisinpa vain etukäteen tiennyt, mikä siellä odottaa. ●

↑ Kai Santasen mielestä vetyyn siirtyminen vie bussiliikenteen kehitystä oikeaan suuntaan. – Vetyauto on kuten sähköbussi, hiljainen ja tasainen ajettava.

Vety vie busseja Jyväskylässä

Koiviston Auton kuljettaja Kai Santanen vastaa empimättä pitävänsä sähköä ja siten myös vetyä parhaana käyttövoimana kuljettajan kannalta. – Enpä tiedä kaipaako kukaan savuavia ja ryskäviä autoja tai mustaa savua autohalleilla, tiivistää Santanen.

TEKSTI JA KUVAT **Hannu Tuovinen**

Jyväskyläläisellä **Kai Santasella** on pitkä kokemus erilaisilla käyttövoimilla kulkevista linja-autoista. Jo 36 vuotta kestänyt pesti Koiviston Auton (aiemmin Jyväskylän Liikenteen) kuljettajana alkoi nokkakoneellisella, jatkui takamoottorisilla ja sittemmin biodiesel- ja sähköautoilla.

Nyt Santasen ajopelinä on syksystä lähtien ollut vetykäyttöinen bussi linjalla 9, Palokan marketeilta

keskussairaala Novan kautta keskustaan ja edelleen Vaajakoskelle Pandan liikenneympyrälle.

– Tämä vety jää varmaan minun kuljettajaurani viimeiseksi tekniseksi loikaksi. Mitä mahtanee tulla seuraavaksi, kenties ydinvoimalla kulkeva, Santanen naurahtaa vetybussia esitellessään Koiviston auton tallien kupeella.

Työsuojeluvaltuutettu **Jyrki Hänninen** kertoo, että vetytankatut autot pidetään ulkona. Vain huol-

tojen ja korjausten ajaksi ne voidaan ajaa maalaamoon, missä on vetyilmaisimet mahdollisten vuotojen havaitsemiseksi.

Talvesta oikeaa dataa jatkolle

Kuljettaja Santanen täsmentää, että vetykäyttöinen linja-auto on todellisuudessa sähköauto – jyväskyläläisille tuttu kalusto jo yli vuoden ajalta. Sen

↑ Työsuojeluvaltuutettu Jyrki Hänninen toivoo, että tulevat talviolot tuovat oikeaa dataa vedyn käytön jatkosuunnitelmille.

↑ Vedyn iso teknologinen haaste on pakkasenkestävyys. Jyväskylän pilotissa vetyä on testattu vain kesän lämmössä.

Vety jää varmaan minun kuljettajaurani viimeiseksi tekniseksi loikaksi.

vuoksi kuljettajilta vetykäyttöisyys on vaatinut vain autokohtaisen koulutuksen.

Autojen tankkaus on koko konsernin tavoin ulkoistettu ja siitä vastaa RTK-Palvelu. Tankkaus vie varttitunnin ja Santasen mukaan periaatteessa hyvällä reittisuunnittelulla vetyautoilu voisi laajentua kauemmaksikin. Logistisesti ratkaisu voisi olla ns. vesikonttiverkosto, jonka avulla vedestä voitaisiin tehdä vetyä missä vain reitin varrella.

Kai Santasen mukaan vedyn iso teknologinen haaste on pakkasenkestävyys. Jyväskylän parivuotisessa pilotissa vetyä on testattu vain kesän lämmössä. Santanen arvioi, että talvella yhden vetytankkauksen kilometrimäärä voi tippua viidesosalla eli kesän 600:sta talven 400:aan kilometriin.

Vetyautoilun yleistymisen on Hännisen ja Santasen mielestä kiinni ennen kaikkea rahasta. Parivuotista vedyn kokeilua miehet pitävät jännittävänä: tuleeko kokeilusta niin hyvät tulokset että vetyteknologia yleistyy vauhdilla. Myös vedyn käyttöä mäntämoottorien polttoaineena seurataan, kuorma-autopuolella on kokeiluja jo hyvässä vauhdissa.

Autot omistava Cefmof-säätiö päättää Santasen mukaan kahden vuoden pilotin jälkeen, viekö se autot muualle vai voidaan ne lunastaa. Hänninen toivoo, että kokeilusta saadaan 'sitä oikeaa dataa kun talvi oikeasti tulee'. Se viitoittaa näköalat tulevaisuudelle.

Vety-sähköllä tasaisesti

Koiviston Auto panosti jo aiemmin Jyväskylässä sähköbusseihin 64 auton verran. Kaupunkiliikenteen suosio onkin ollut oivassa kasvussa viimeisten vuosien aikana, siitäkin huolimatta, että skuaarit ovat vieneet osansa kaupungin liikennevirrasta. Santanen vastaa empimättä pitävänsä sähköä ja siten myös vetyä parhaana käyttövoimana kuljettajan kannalta.

– Sähköauto on äänetön eikä nykimistä ole kuten vaihteellisissa autoissa.

Matkustajat ovat Santasen mukaan tykättyneet sähköautoihin. Vedystä on oltu kiinnostuneita varsinkin sen jälkeen, kun sitä markkinoitiin vip-yleisökydeillä rallien aikaan elokuussa.

– Monet luulevat istuvansa sähköbussissa. Auton etukulmassa on 'hookaks'-merkki vedystä. Jos auto on kyljellään tien poskessa, on tärkeää, että pelastusväki tietää käytettävän polttoaineen, Santanen täsmentää.

Vetyä on pidetty tulenarkana ja räjähdysherkkänä, mikä asettaa haasteita työsuojelullekin.

– Asentajilla on oltava riittävä koulutus, Hänninen tähdentää ja muistuttaa myös sähköbussien akkujen vaarallisuudesta palotilanteissa.

Piippaukset riesana

Vetyautoissa on Santasen mielestä menty ympäristöllisesti oikeaan suuntaan. Matkustamon lämmityslaitteisto toimii sekä vedyn tuottamalla sähköllä. Sähköbusseissahan lämmityksen hoitaa biodieselillä toimiva laitteisto.

Jyväskylä ja vety

– **VIHREÄN VETYTALouden** kiihdyttämisen toteuttaa Jyväskylässä Central Finland Mobility -säätiön eli Cefmof-säätiön kautta.

– Säätiö omistaa viisi vetykäyttöistä portugalilaisen Caetano Bus -yhtiön tuottamaa bussia, joiden liikennöinnistä ja huollosta vastaa Koiviston Auto.

– Säätiö on yhteinen kaupungin, Toyotan rallitalin ja Toyota Mobility Foundationin toimija.

– Vedylle rakennetaan syksyn aikana tuotantoyksikkö ja tankkausasema.

– Vuodenvaihteeseen saakka Jyväskylän Aalto2-museon näyttely 'vedyn maailma' havainnollistaa vedyn tarinaa mm. liikenteessä.

– Vetyauto on sähköautoon verrattuna täysin päästötön. On hienoa, että tekniikka kehittyy. Enpä tiedä kaipaako kukaan mustaa savua autohalleilla, tiivistää nuorena miehenä armeijan autojoukoista ammattikuljettajaksi ryhtynyt Santanen, 58.

Kaikella kehityksellä on miesten mielestä silti rajansa. Uusimman teknologian myötä harmituksen aiheeksi ovat nousseet jatkuvat piippaukset milloin mistäkin varoitusjärjestelmien havaitsemasta vaarasta.

– Jos skuutti ajaa jalkakäytävällä, järjestelmä piippaa koväänisesti, vaikka vaaran aiheuttaja viiletää kaukana. Ja skuuttejahan kaupunkiliikenteessä riittää, Hänninen sanoo.

– Kun auto on muuten hiljainen, pitääkö ammattikuljettajia joka risahduksesta varoittaa, Santanen ihmettelee. ●

↑ Tomi Hiukka yrittää opetella ajattelemaan itseään ihan oikeana kirjailijana.

Autonkuljettaja tempaisi kirjan

Tomi Hiukka miettii ratin takanakin kirjansa juonta.

TEKSTI JA KUVAT **Esa Tuominen**

Työn ohessa, vastaa yhdistelmäajoneuvonkuljettaja **Tomi Hiukka**, 47, kun häneltä kysyy, milloin hän on ehtinyt kirjoittaa lähes 200-sivuisen kirjansa. Teoksen nimi on ”Matkalla paremmaksi ihmiseksi” ja se on kaunistelemattoman rosainen kuvaus porilaisen lähiön sananmukaisesti väkevästä elämästä.

– Vapaapäivinä istuin tietokoneen ääressä ja yritin päästä sellaiseen 500 – 1 000 sanan päivävahtiin. Kun olin löytänyt oman tyylini, niin tekstiä alkoi syntyä.

Nyt Hiukka lukee kirjansa arvosteluja lehdistä ja käy kirjallisissa tapahtumissa esittelemässä esikoisteostaan. Kirjailijahaastattelujakin joutuu antamaan. Hän opettelee ajattelemaan itseään oikeana kirjailijana.

Säiliöautonkuljettajaksi isän jäljissä

Kokemäeltä kotoisin oleva Tomi Hiukka on ehtinyt tehdä auton ratissa työpäivän jos toisenkin. Jo ennen kuin hän 25-vuotiaana hankki itselleen E-kortin, oli hän C-kortin turvin ajellut kuorma-autolla pullaa Harjavallan torille. Transpointilla hän ajoi jakeluautoa, kun ei vielä päässyt peräkärryllistä ohjaamaan.

– Kun ensimmäistä kertaa olin yksin peräkärryllisen ratissa, muistan kun kädet hikosivat ja sydän pamppaili. Risteyksissä tein isot kaaret.

Vuonna 2011 Hiukka istahti säiliöauton ohjaamoon. Siinä oli omanlaistaan historian havinaa, koska säiliöautoa oli aikanaan ajanut myös hänen nyt jo edesmennyt isänsä.

Muutama vuosi sitten Hiukka teki radikaalin päätöksen uranvaihdesta: hän päätti kouluttautua

lähihoitajaksi. Hän ehti työskennellä vajaan vuoden Porin katkaisuhuolto- ja kuntoutumisyksikössä, kunnes huomasi, että veri veti yhä maantielle.

– Ei se pyrähdys päihdepalvelujen puolella kuitenkaan hukkaan mennyt sikäli, että sain sieltä aineksia tulevaan kirjaani. Oppia ikä kaikki.

Viime vuodet Hiukka on työskennellyt Simtruck Oy:n palveluksessa. Se on osa Simeon Group -konsernia, Suomen suurinta toimijaa alallaan.

Tehdessään päihdetyötä Hiukka oli antanut ADR-luvan ja ammattipätevyyskseen mennä vanhoiksi. Hän hankki tarvittavat luvat itselleen takaisin omalla kustannuksellaan, koska mieli paloi auton rattiin.

Nyt Hiukka kuljettaa Simeonin autoja pitkin ja poikin Suomea sekä välillä Ruotsissakin.

– Viime viikollakin mittariin tuli yli 4 000 kilometriä, hän valaisee työtahtiaan.

Itse asiassa kirja ei ollut Tomi Hiukan ensimmäinen kirjallinen tuotos. Jo hamassa nuoruudessaan hän teki lauluja rokkibändilleen – sekä sävellyksiä että sanoituksia. Niiden laatiminen jatkuu yhä.

– Kaiken aikaa takaraivossa on itänyt haave kirjan kirjoittamisesta. Sitä on tullut mietittyä pitkien ajorupeamien aikana hytin yksinäisyydessä.

– Olen aloittanut kirjan monta kertaa, mutta joka kerta se on vain jäänyt jotenkin kesken. Tämä eteni sitten maaliin asti.

Hiukka kertoo aina olleensa sanavalmis ja huumoriakin on tullut viljeltyä. Hän luonnehtii tyyllilajiaan huumoriproosaksi.

– Jotenkin ne arkielämän huumorijutut ovat kiertyneet aina tuonne navan alle, mikä kyllä näkyy tässä kirjassakin.

Matkalla paremmaksi ihmiseksi kertoo sekoilevasta päähenkilöstä, jolle Hiukka kertoo syöttäneensä omia ajatuksiaan. Tyyppi ei kiertele ja kaartelee tai turvautuu kohteliaisiin korulauseisiin vaan töksäyttää asiansa ”porilaisittain” suoraakin suoremmin.

Kun Huikka oli saanut kirjan ensimmäisen luvun valmiiksi, luetti hän sen ankarimmalla mahdollisella kriitikollaan eli ex-vaimollaan. Kun tältä tuli kannustusta, tuleva kirjailija tuumi, että ehkä teksti sitten kantaa, kun lähikriitikko ei – vastoin odotuksia – sitä tyrmännytään.

Valmiin tekstin Hiukka lähetti useampaan kustantamoon. Osa ei edes vastannut, osa kiitti kohteliaasti, mutta torjui kustannustoiveet. Kunnes sitten Momentum Kirjat kiinnostui toden teolla.

Nyt työn alla on jo jatko-osa. Ja taas perävaunun ohjaamossa pohditaan tulevan kirjan juoniratkaisuja. ●

*Jutun kirjoittaja on jyvaskyläläinen
freelancertoimittaja*

Tuoreen kirjailijan päivävahti oli yleensä 500 – tuhat sanaa.

Tien päälläkin
Tomi Hiukka
mietti kirjansa
käänteitä.

Underteckna inte förhastat

Det är svårt att bli av med ett undertecknat avtal. Visa alltid ett misstankeväckande avtal i förväg för en förtroendevald eller fackförening.

TEXT **Tua Onnela** BILD **Getty Images** ÖVERSÄTTNING **Kenneth Liukkonen**

Arbetsgivaren vill bli av med en anställd, men det finns ingen riktig orsak till uppsägningen. Arbetsgivaren är smart och ber sin rättsliga avdelning att utforma ett avtal enligt vilket anställningsavtalet upphör genom överenskommelse och arbetstagaren får ersättning i samband med det.

I ilskenhet undertecknar arbetstagaren – och tänker först i efterhand på vad man gick med på. Vid noggrannare granskning är ersättningsbeloppet inte värst stort, och man får en känsla av att ha blivit lurad.

”Gemensamma” avtal som är till nackdel för arbetstagaren förekommer i arbetslivet nu och då. På AKT:s branscher är de inte vanliga, men det händer. AKT:s jurist **Sara Seppänen** har stött på dessa fall, inte endast relaterade till uppsägning, utan även till exempel i fall relaterade till skador, som skett i jobbet.

– Till exempel har arbetsgivaren satt arbetstagaren att skriva på ett avtal, som ordinerar arbetstagaren att täcka en del av skadan, säger Seppänen.

I värsta fall kan arbetstagaren förlora mycket pengar genom att skriva under på ett ogynnsamt papper. Det

är därför Seppänen och AKT:s avtalschef **Juha Anttila** har ett tydligt budskap: Skriv aldrig hastat på något.

– Kontakta alltid en förtroendeman eller fackförening innan du skriver på något, säger Anttila.

– Det är sällsynt att en lekman kan granska ett avtal tillräckligt noggrant, fortsätter Seppänen.

Ett avtal är bindande för parten

Man skrev på det, och nu ångrar man det. Vad kan man göra? Tyvärr inte så mycket.

– Dessa är knepiga situationer, suckar Seppänen.

– Avtalsrättens princip är att ett avtal är bindande för parterna. Det finns inte mycket man kan göra.

Nästan den enda anledningen till att arbetstagaren skulle kunna komma ur ett undertecknat avtal, kan vara om denna inte var juridiskt myndig då avtalet ingicks. Detta skulle kunna vara fallet i till exempel en psykisk störning eller vid grovt tvång.

I vissa fall kan ett avtal anses vara oskäligt, och av den orsaken bli föremål för medling

Endast chefens makt över sina underordnade, är inte tillräckligt orsak för medling eller ogiltigförklarande.

Avtal i arbetslivet

Ett arbetsavtal är ett avtal mellan en arbetstagare och en arbetsgivare, där det bland annat fastslås arbetets längd, arbetsuppgifterna, arbetstiden och lönen. I ett arbetsavtal kan man inte avtala om sämre villkor än det som anges i lagen och kollektivavtalet.

Inom vissa branscher är det vanligt att ingå **konkurrensklausuler** och **sekretessavtal**. Dessa ska man inte gå med på om de är oskäliga. Till exempel ska man kunna berätta om sin arbetsplats och lön.

Arbetsgivaren kan också erbjuda arbetstagaren **andra avtal**, till exempel om skadestånd eller uppsägningsförfarandet. Skriv inte under sådana avtal utan att ha visat dem för förtroendevalda eller facket.

Ett kollektivavtal är ett avtal mellan arbetstagar- och arbetsgivarförbunden, som reglerar arbetsvillkoren inom branschen.

Därför bör man på förväg reagera på ett dåligt kontrakt genom att be om hjälp, och om nödvändigt, vägra att underteckna.

Gäller inte underbetald lön

Det finns dock en allmän situation i arbetslivet, där undertecknande inte binder den anställda. Om man i arbetsavtalet har avtalat om en usel lön eller alltför långa arbetstider, behöver man inte godkänna dem.

Detta beror på att arbetsvillkoren inte kan avtalas till sämre, än de som anges i lag och i kollektivavtalen. Om arbetsavtalet innehåller sämre villkor, är avtalet ogiltigt för den delen.

En anställd kan därför kräva lönen man har rätt till, även om man hade skrivit på ett dåligt papper.

Ett anställningsförhållande kan också vara ett anställningsförhållande i lagens ögon, även om man med ett avtal försökt dölja det till ett entreprenörskap. I dessa fallen är arbetstagarens samtycke och avtalets rubriker inte avgörande, utan till exempel kan Regionförvaltningsverket ingripa trots det. ●

Miksi verokortti kannattaa tarkistaa?

Kassa vastaa

Ennakonpidätys etuuksista tehdään automaattisesti vuoden alusta voimaan tulevien verokorttien perusteella.

Verokorttien tulorajat määräytyvät koko vuoden tulojen mukaan, ja ne ovat voimassa heti vuoden alusta.

Työttömyyskassa saa tavallisesti uudet ennakonpidätystiedot suoraan Verohallinnolta, joten sinun ei tarvitse toimittaa verokorttia kassalle erikseen.

Huomioi kuitenkin seuraavat seikat:

- **Etuuksien ennakonpidätys palkkaa varten annetulla verokortilla on aina vähintään 25 %.** Jos veroprosenttisi palkkaa varten on ollut esimerkiksi 15,5 %, se nousee automaattisesti 25 prosenttiin, ellei kassalle toimiteta muutosverokorttia etuuksia varten.
- **Muista tarkistaa tuloraja**
 - » Tuloraja kannattaa tarkistaa esimerkiksi syksyllä, jotta loppuvuodelle ehtii vielä korjata veroprosentin oikeaksi. Jos tuloraja ylittyy, myös työttömyyskassan maksama etuus verotetaan korkeammalla lisäprosentilla.
 - » Verokertymät nollautuvat vuodenvaihteessa. Tarkista tulorajasi alkuvuodesta Verohallinnon OmaVero-palvelussa.
 - » Tilaa tarvittaessa muutosverokortti oikealla tulorajalla.
- **Muutosturvarahasta** pidetään ennakonpidätys palkkatuloa varten tarkoitetun verokortin lisäprosentin mukaan tai etuutta varten tarkoitetun muutosverokortin veroprosentin mukaan.

Miksi etuuksien veroprosentti voi olla palkkaa suurempi?

Etuustuloihin ei sovelleta samoja vähennyksiä kuin palkkatuloihin, mikä voi nostaa veroprosenttia. Oikean verotuksen varmistamiseksi tarkista verokorttisi ja tilaa tarvittaessa muutosverokortti etuutta varten.

Näin tilaat muutosverokortin etuutta varten:

- Kirjaudu OmaVero-palveluun Verohallinnon verkkosivuilla.
- Tilaa muutosverokortti ja osoita se Avoinmelle työttömyyskassalle.
- Uudet verokorttitiedot siirtyvät kassalle automaattisesti kahden arkipäivän kuluessa.

Lisätietoja ja tarkemmat ohjeet löydät Verohallinnon verkkosivuilta: vero.fi

Pidetään verot ajan tasalla yhdessä!

Työttömyyskassasi tarjoaa sinulle tarvittavaa tukea ja neuvoja oikean verotuksen varmistamiseksi. Voit tarkistaa omat verotustietosi myös eAsioinnista.

Lue lisää A-kassa.fi

Seuraa meitä somessa @AvoinKassa

Kiljavan opiston kurssit

Riskien hallinta: Työsuojelun täydennyskurssi 22.–24.10 (yleinen) AKT-ALT-Palta-Kaupan liitto-sopimuskurssi

Avainsisältöjä mm: turvallisuuden hallinta, peruskäsitteet ja riskien arvioinnin tarkoitus, vaaratekijät, niiden tunnistaminen ja arviointi, riskien arviointi eri menetelmillä sekä turvallisuusjohtaminen ja inhimilliset virheet.

Luottamusmiestoiminnan kehittäminen 23.–24.10 (yleinen)

Kurssi on tarkoitettu perus- ja jatkokurssit käyneille luottamusmiehille, myös varoille. Kurssin tavoitteena on kehittää ja uudistaa luottamusmiestoimintaa työpaikoilla, ja sopii varsinkin niille, joista tuntuu, että asiat junnaavat paikoillaan. Avainsisältöjä mm: nykytilanteen arviointi ja kehittämisen haasteet, oman toiminnan arviointi ja ydintehtävän kirjastaminen, yhteistyön kehittäminen työpaikalla, sekä toiminta- ja seuranta-suunnitelman laatiminen. Kurssiin sisältyy ennakkoitehtävä.

Paikallinen sopiminen 3.–5.11 (yleinen) AKT-ALT-sopimuskurssi

Kohderyhmänä ovat luottamusmiehet ja työsuojeluedustajat, jotka ovat käyneet perus- ja jatkokurssit. Kurssin tavoitteena on tutustua hyvään sopimiskulttuuriin ja lisätä osaamista paikallisessa sopimisessa. Avainsisältöjä mm: paikallisen sopimisen edellytykset, sopimisvaltuudet, sopimusten tekeminen ja sisältö sekä paikallinen sopiminen ja luottamusmiehen rooli.

Yksintyöskentelyn turvallisuus ja työväkivallan hallinta: Työsuojelun täydennyskurssi 3.–5.11 (yleinen) AKT-ALT-sopimuskurssi

Kohderyhmänä ovat työsuojeluedustajat, luottamusmiehet, sekä työntekijät erityi-

sesti niillä työpaikoilla, joissa työntekijät työtehtävissään joutuvat työväkivallan tai yksintyöskentelyn riskien kohteeksi. Avainsisältöjä mm: yksintyöskentelyn ja väkivallan uhan tunnusmerkit, työväkivallan luonne ja uhat, yksintyöskentelyn erityispiirteet, vastuut ja velvoitteet, toimintaperiaatteet ehkäisyyn, tuki ja henkinen jälkihoito, sekä koulutus ja ohjeet turvallisiin työtapoihin.

Minä ja työyhteisöni muutoksessa: Työpsykologian jatkokurssi 5.–7.11 (yleinen)

Kohderyhmänä ovat työpsykologian peruskurssin käyneet. Kurssin käytyäsi uskallat nostaa vaikeatkin asiat pöydälle toista arvostaen. Avainsisältöjä mm: vaikuttavat vuorovaikutustaidot ja yhteistyö, onnistuneen vuorovaikutuksen askelmerkit, avoimet kysymykset ja valmistautuminen osana onnistumista, uskallanko nostaa asian esille (erilaisuus, luottamus onnistuneen työyhteisön ja tiimin peruspilarina), sekä näin kohtaan erilaiset ihmiset (vahvuuteni ja kehityskohteeni).

Tuottavuus ja hyvinvointi: Luottamusmiesten täydennyskurssi 10.–14.11 (yleinen)

Kurssin tavoitteena on tukea luottamusmiehen toimintaa työpaikan aktiivisena kehittäjänä ja antaa hänelle välineitä ja valmiuksia hyvinvoinnin ja yhteistoiminnan edistämiseen työpaikalla. Avainsisältöjä mm: tulevaisuuden työelämän näkymät, muutosvastarinnasta kehityresurssien hyödyntämiseen, kehittämisen menetelmiä sekä oman työpaikan kehittäminen.

Tuottavuus ja hyvinvointi: Työsuojelun täydennyskurssi 10.–14.11 (yleinen)

Avainsisältöjä mm: muuttuva työ – muuttuva työsuojelu, työympäristön ja työhyvinvoinnin vaikutus tuottavuuteen, työhyvinvointi muutoksessa ja muutok-

sen hallinta, toimiva ja hyvinvoiva työyhteisö, sekä työsuojelun toimintaohjelma.

Puheenjohtaja- ja sihteerikurssi 10.–14.11 (yleinen)

Kurssille voivat osallistua myös muut toimikunnan jäsenet. Kurssi alkaa yhdistysten oikeudelliseen asemaan tutustumisella, jonka jälkeen käydään läpi mm. kokoustoimintaa, viestintää, toiminnan suunnittelua ja kokousasiakirjoja. Avainsisältöjä mm: ammattiosaston oikeudellinen asema ja päätöksenteko, kokoustoiminta, kokousasiakirjat (kutsut, asialistat, pöytäkirjat ym.), kokoustoiminnan kehittäminen, sekä toimikunnan jäsenenä toimiminen eri rooleissa.

Työoikeuden täydennyskurssi 10.–14.11 (yleinen)

Kohderyhmänä ovat työoikeuden peruskurssin käyneet. Avainsisältöjä mm: työtapaturma- ja ammattitautilaki, tasa-arvo ja yhdenvertaisuusasiat, työaikalaki ja vuosilomalaki, työturvallisuusvastuut, työelämän tietosuoja, työrikkokset, sekä työoikeuden ajankohtaiset teemat ja tuoreimmat oikeustapaukset.

Ergonomia: Työsuojelun täydennyskurssi 17.–19.11 (yleinen)

Kurssin tavoitteena on kokonaisvaltaisen ergonomian huomioon ottaminen työn ja työympäristön kehittämisessä sekä suunnittelussa. Avainsisältöjä mm: ergonomian osa-alueet (fyysinen, kognitiivinen ja organisatorinen), ergonomian yhteys työkykyä ylläpitävään toimintaan, työn kuormittavuuden analysointi ja arviointi, työn sekä työolojen kehittämiskohdeiden tunnistaminen, sekä ergonomia suunnittelussa ja osallistavan suunnittelun periaatteet.

Neuvottelutaidon kurssi 17.–21.11 (yleinen)

Kurssin tavoitteena on antaa osanottajille valmiuksia erityisesti työyhteisössä

käytäviin neuvottelu- ja keskustelutilanteisiin valmistautumiseen. Avainsisältöjä mm: oman työpaikan ja yleisen tilanteen seuranta ja tunnistaminen, valmistautuminen neuvottelutilanteisiin, tavoitteen asettaminen, päätöksentekotavat, päätösten kirjaaminen, erimielisyysmuistiot ja pöytäkirjat, neuvottelun jatkotoimet, kehittyminen neuvottelijana, neuvottelijan viestintätaidot ja -tyylit sekä ristiriitojen käsittely neuvotteluissa.

Näin vaikutan ammattiosastossa 8.–9.12 (yleinen)

Kurssi on tarkoitettu kaikille osaston jäsenille. Kurssilla tutustutaan ammattiosaston toimintaan sekä liiton rakenteeseen. Kurssilla opitaan ammattiosaston toimintaperiaatteet ja pohditaan, miksi on tärkeää olla mukana toiminnassa, sekä mitä kaikkea ammattiosaston toiminta voi tarjota. Avainsisältöjä mm: ammattiosasto itsenäisenä toimijana, ammattiosaston perustehtävät, ammattiosasto jäsenen tukena sekä ammattiosaston ja liiton yhteistyö.

Puheenjohtajan täydennyskurssi 10.–12.12 (yleinen)

Kurssi on suunnattu puheenjohtajille, jotka ovat jo käyneet puheenjohtaja- ja sihteerikurssin ja ovat jo toimineet useamman vuoden tehtävässään. Kurssin tavoitteena on kerrata puheenjohtajan tehtäviä sekä tuoda uusia ajatusmalleja toiminnan kehittämiseksi. Avainsisältöjä mm: puheenjohtajan rooli, vastuut ja tehtävät, kokoustekniikka ja menettelytavat, etäkokousten johtaminen, puheenjohtajana kehittyminen sekä puheenjohtajan ja sihteerin yhteistyö.

Sihteerin täydennyskurssi 10.–12.12 (yleinen)

Kurssi on tarkoitettu osaston sihteeille, jotka ovat jo toimineet useamman vuoden tehtävässään. Avainsisältöjä

OSASTOT TOIMIVAT

ETELÄ-SUOMI

Kotka os. 001 ja os. 075/ eläkeläiset

Eläkeläiskerhojen syyskokous pidetään to 30.10.2025 klo 12 osaston toimistolla Kymenlaaksonkatu 11 A 1. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Toimikunta

Kotka os. 001 ja os. 075/eläkeläiset

To 13.11.2025 klo 11.30 kerho saa vieraakseen farmaseutin, kertomaan aiheesta Lääkkeet ja ikäihmiset. Tervetuloa! Toimikunta

Lahti os. 003/syyskokous

Osaston sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina 15.11.2025 klo 11 Hollolan Matkakeitaan kabinetissa. Käsitellään sääntömääräiset asiat ja muut esille tulevat asiat. Vieraana aluetoimitsija Jari Korhonen. Läsnäolijoiden kesken arvotaan mökkiloma. Kahvitarjoilu. Tervetuloa vaikuttamaan!

Lahti os. 003/puurojuhla

Osaston perinteinen puurojuhla järjestetään lauantaina 29.11.2025. Lisätiedot päivittyvät osaston kotisivuille marraskuun aikana www.akt003.com.

Ulkomaankuljettajat os. 023/ syyskokous

AKT:n Ulkomaankuljettajat ry os. 023 järjestää syyskokouksen la 25.10.2025 klo 13. Paikka: Neste Keimola, Länsi-Hämeenlinnanväylä 600, Vantaa (ajettaessa Helsinkiin päin). Käsitellään sääntömääräiset asiat sekä muita esille tulevia asioita. Osasto tarjoaa jäsenilleen ruuan. Tervetuloa! Toimikunta

Tuusula os. 026/syyskokous

Uudenmaan Kuljettajat ry:n syyskokous la 15.11.2025 klo 10 Järvenpään tilaustila Järnefeltinkatu 9 E 1 Järvenpää. Esillä sääntömääräiset asiat. Aluetoimitsija Timo Meriläinen paikalla. Kahvitarjoilu. Tervetuloa.

Tuusula os. 026/eläkeläiset syyskokous

Lauantaina 15.11.2025 kello 9 Järvenpään tilaustila Järnefeltinkatu 9 E 1 Järvenpää. Esillä sääntömääräiset asiat. Tarjolla kahvia ja pientä purtavaa. Tervetuloa eläkeläiset kokoukseen. Pj HU.

Kouvola os. 033/syyskokous

Kouvolan Seudun Autoalantyöntekijät ry:n syyskokous pidetään 8.11.2025 kello 13. Paikkana osaston toimisto (Kouvolankatu 24 A, 45100 Kouvola). Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset syyskokousasiat. Jäsenet joukolla päättämään tärkeistä asioista. Ruoka ja kahvitarjoilu. Terveisin toimikunta!

Kouvola os. 033/pikkujoulut

Kouvolan Seudun Autoalantyöntekijät ry:n pikkujoulut Bar Cafe Columbiassa 5.12.2025 klo 18. Jouluruoka, mahtavaa seuraa, arpajaiset, yllätys ohjelmaa sekä erittäin hyvää live musiikkia feat Hermannin Puisto. Tervetuloa nauttimaan ja napostelemaan! Ilmoittautumiset vara sihteerille 26.11.2025 mennessä numeroon 040 075 4988 tai nettisivujemme lomakkeen kautta www.akt033.fi/Ajankohtaisia-tapahtumia/. Oma vastuu 20€/henkilö, Eläkeläiset 15€/henkilö, maksu suoritettava 26.11.2025 mennessä osaston tilille FI50 4108 0012 8921 40 viestikenttään pikkujoulut2025. Terveisin toimikunta!

Hyvinkää os. 042/syyskokous

Osaston syyskokous pidetään 25.10.2025 klo 12 JHL:n kokoustilassa osoitteessa Kutomokatu 5 H 33-34 Hyvinkää. Paikalla aluetoimitsija Timo Meriläinen. Käsitellään sääntömääräiset asiat sekä niiden lisäksi seuraavat asiat: Ammattiosaston esitykset liiton edustajakokoukselle ja osaston 90-vuotisjuhlin juhlatuomikunnalle osoitettava kulukatto. Toimikunta kokoontuu klo 11. Kahvitarjoilu sekä lounas. Tervetuloa. Toimikunta

Heinola os. 050/syyskokous

Heinolan Automiehet ry:n sääntömääräinen syyskokous 22.11.2025 klo 12, alakabinetissa Neste Matkakeidas Viemäki, Tervalammentie 1. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat, sekä muut esille tulevat asiat. Ruokailu noutopöydästä ennen kokousta. Tervetuloa! Toimikunta

Porvoo os. 061/syyskokous

Porvoon autoalantyöntekijät ry:n info. Sääntömääräinen syyskokous 2025 pidetään lauantaina 18.10.2025 klo 15 ravintola Bistro Gustaf Mannerheiminkatu 9, Porvoo. Käsitellään säännöissä määrätyt asiat. Valitaan toimihenkilöt, toiminta ja taloussuunnitelmat, ym. asioita. Vieraana on aluetoimitsija Timo Meriläinen. Kokoukseen osallistujille ruokatarjoilu. Tervetuloa. Toimikunta

Borgå avd. 061/höstmöte

Borgå automobilbrancharbetare rf:s info. Stadseenliga höstmöte 2025 hålls lördagen 18.10.2025 kl 15 i Bistro Gustaf Mannerheimgatan 9 Borgå. På agendan lagstadgade ärenden. Val av funktionärer, verksamhets och ekonomiplaner, samt övriga ärenden. Ombudsman Timo Meriläinen gästar oss. Matservering till mötesdeltagarna. Välkomna. Kommittén

Porvoo os. 061/pikkujoulut

Porvoon autoalantyöntekijät ry:n info. Huom! Jäsenet, pikkujouluja vietämme tänä vuonna Tallinnassa Viru hotellissa, jossa on myös aamiainen, Eckerö Line laivalla meno-paluu. Matkaan sisältyy bussi ja laivamatka, ruokailu sekä aamiainen. Matkatavaroille on hytit. Lähtö PL tallilta lauantaina 29.11. klo 6.30, paluu Tallinnasta sunnuntaina 30.11 klo 12 Helsingissä klo 14.15. Hinta 80€/henk. jaetussa 2 hengen huoneessa. Yhden hengen huone 130€. Ilmoittaudu ja maksa osaston tilille, Porvoon Autoalantyöntekijät ry FI45 4210 0040 0063 95. Ilmoita nimet ja pelkästään syntymäajat. Ilmoittaudu ja maksa viimeistään 17 lokakuuta. Jos on kysyttävää K. Parviainen 0400 911204

Borgå avd. 061/lillajulen

Borgå automobilbrancharbetare rf:s info. OBS! Medlemmar, i år firar avdelningen lillajulen i Tallinn på Viru hotellet med frukost. I priset ingår bussresor, båtresa, hytter för bagaget, middag samt frukost. Start från BT garage lördagen 29.11 kl 06.30, retur från Tallinn 30.11. kl 12 i Helsingfors kl 14.15. Pris 80€/pers. i delat 2 pers.rum. En pers.rum 130€. Anmäl och betala senast 17 oktober. Betala in på avd.konto Porvoon Autoalantyöntekijät ry FI45 4210 0040 0063 95. Skriv i meddelandet namn och födelsetiden. Frågor K.Parviainen 0400 911204

Virkkala os. 077/syyskokous

Virkkalan Kuljetustyöntekijät ry:n syyskokous pidetään 25.10.2025 klo 13 ABC Hossa Lohja. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Ruokailu. Tervetuloa! Toimikunta

Virkkala os. 077/pikkujouluristeily

Virkkalan kuljetustyöntekijät ry järjestää pikkujouluristeilyn Tallinnaan 22.–23.11.2025 Tallink Victoria. Matka sisältää: linja-auto kuljetus, A-2 hytti, aamiainen, päästömaksu. Hinta: jäsen ilmainen, avec 80 €. Sitovat ilmoittautumiset ja maksu 22.10.2025 mennessä. Linja-auto aikataulu ilmoitetaan myöhemmin. Tiedustelut Helander 040-5111231

Kotka os. 075/syyskokous

Kotkan Bensiini- ja Öljyalantyöntekijät ry sääntömääräinen syyskokous järjestetään ti 11.11.2025 klo 17, Ahdinkatu 5, Kotka. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Tervetuloa! Toimikunta

Karkkila os. 115/syyskokous

Karkkilan auto- ja kuljetustyöväen ammattiosasto ry kokoontuu syyskokoukseen lauantaina 29.11.2025 klo 13 osaston toimistolla Huhdintie 23-25, 03600 Karkkila.

Syyskokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Paikalla aluetoimitsija Jari Korhonen. Kokouksen jälkeen osasto tarjoaa ruuan. Tervetuloa! Toivottaa Toimikunta.

Helsinki os. 131/syyskokous

Helsingin Ahtaustyöntekijät ry:n sääntömääräinen syyskokous su 16.11.2025 klo 12 AKT:n keskustuomistolla, John Stenberginranta 6, Hakaniemialissa. Käsiteltävänä sääntömääräiset asiat. Puhujana Juha Anttila AKT:sta. Toimikunta kokoontuu samassa tilassa klo 10.30. Jäsenet tervetuloa! Toimikunta

Helsinki os. 131/ pikkujouluristeily

Helsingin Ahtaustyöntekijät ry:n perinteinen pikkujouluristeily M/S Viking XPRS:lla. Lähtö Katajanokan Viking Line -terminaalista 22.11.2025 klo 10.30. Terminaalissa oltava klo 9.30 mennessä. Paluu 23.11.2025 klo 9.30. Matkaan sisältyy brunssibuffet seisovassa pöydässä, sekä Joulubuffet samoin seisovassa pöydässä. Ja tietysti majoitus 2 hengen A-luokan hyteissä. Hinta: 70€/henkilö, joka maksetaan Helsingin Ahtaustyöntekijät ry:n tilille: FI14 5541 2820 0007 28 viitteellä 131 20304. Ilmoittautuminen ja maksusuoritukset 17.10.2025 mennessä. sähköpostilla: jape.loven@finnsteve.fi. Ilmoittautumisessa oltava nimi, syntymäaika ja kansalaisuus! Lisätietoja: Jape Lovén 050 565 6288. Jäsenet tervetuloa!

Tammisaari os. 174/syyskokous

Länsi-Uudenmaan Autoalan ammattiosasto 174 järjestää syyskokouksen, Karjaan Palvelutalossa, Felix Frominkatu 6, la 25.10. klo 15. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Ruokailua, tervetuloa. Toimikunta

Ekenäs avd. 174/höstmöte

Västra-Nylands Bilbranschens fackavdelning 174 ordnar höstmöte lördag 25.10 kl 15.00 i Karis, Servicehus, Felix Froms gatan 6. På mötet behandlas stadseenliga ärenden. Matservering, välkomna. Styrelsen

ITÄ-SUOMI

Mikkeli os. 012/syyskokous

Mikkelin automiehet ry os. 012 sääntömääräinen syyskokous järjestetään Sokos Hotel Vaakunassa 8.11.2025 klo 17 alkaen. Vieraana AKT:n järjestöpäällikkö Juha Häkkinen. Kokoukseen osallistuneille kokouksen jälkeen tarjolla perinteinen jouluruoka. Sitovat ilmoittautumiset tekstiviestillä numeroon 050 543 4354. Tervetuloa Toimikunta

Kuopio os. 016/syyskokous

AKT os. 016 ry:n sääntömääräinen syyskokous. 22.11.2025 klo 13 Leiketuvan kabinetti, Haapaniemenkatu 24-26, 70110 Kuopio. Käsitellään sääntömääräiset syyskokoukseen kuuluvat asiat sekä muut esille tulevat asiat. Antti Sainola on mukana kertomassa liiton ajankohdaisista asioista. Tervetuloa!

Kuopio os. 016/pikkujoulu

AKT os. 016 ry:n pikkujoulu 13.12.2025 klo 18 Kuopion musiikkikeskus. Stand up show: Heli Sutela, Niko Kivelä, Ilari Johansson ja Mika Eirtovaara. Tapahtumassa väliaikatarjoilu ja tapahtumaan pääsee 35 ensimmäistä. Ilmoittautumiset Riitta Heiskaselle tekstiviestillä 044 331 6095. Viimeistään ilmoittautuminen 1.12.2025.

Varkaus os. 030/syyskokous

Varkauden automiehet ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina 22.11.2025 klo 16 osaston toimistolla (Linjurikatu 3). Käsitellään säännöissä määrätyt asiat. Tervetuloa. Toimikunta

Varkaus os. 030/jouluruokailu

Varkauden automiehet ry:n Jouluruokailu Ruokaravintola Amandassa lauantaina 29.11.2025 klo 16. Liput 10€/hlö (myös avec) ostettavissa osaston toimistolta ke 15.10. & 19.11. klo 16–18. Tervetuloa!

Varkaus os. 030/kuntosali & uimahalliliput

Osaston toimistolta (Linjurikatu 3, avoina joka kuun 3. keskiviikko klo 16–18) ostettavissa loppisaraan kuntosali/uimahallilippuja 2,50€/kpl (max 10 kpl/hlö)

Varkaus os. 030/ teatteriliput

Osasto tukee jäseniä Varkauden Teatterin lippujen hankinnassa 5€/lippu. Edun saat toimittamalla kuitenkin osaston toimistolle kuukauden kolmas keskiviikko klo 16–18. Max 2 lippua/hlö

Pielisen-Karjala os. 031/syyskokous

Pielisen-Karjalan autoalantyöntekijät os. 031 syyskokous Lieksassa Puustellissa 8.11.2025 klo 11 aloitetaan lounaalla, jonka jälkeen kokous, jossa käsitellään sääntömääräiset syyskokousasiat. Paikalla aluetoimitsija Antti Sainola. Tervetuloa!

Savonlinna os. 032/syyskokous ja pikkujoulu

Savonlinnan ja Ympäristön Automiehet ry:n os. 032 syyskokous ja pikkujoulu järjestetään SpaHotel Casinolla 22.11.2025 klo 14 alkaen. Käsitellään sääntömääräiset asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu ja tilaussauna. Ilmoittautuminen ruokailuun ja saunaan viimeistään 9.11. sähköpostiin akto32@gmail.com tai txt/WhatsApp-viestillä sihteerille 040 867 5784. Pelkkään kokoukseen voi osallistua ilman ennakkoilmoittautumista. Tervetuloa!”

Savonlinna os. 032/joulupuuro

Savonlinnan ja Ympäristön Automiehet ry:n os. 032 perinteinen joulupuuro tarjoillaan 9.12.2025 klo 10–15 osaston toimistossa osoitteessa Olavinkatu 60 A 46. Tervetuloa! Toimikunta”

Joensuu os. 039/syyskokous

Joensuun Seudun Autoalantyöntekijät ry:n syyskokous 23.11.2025 ABC – Marjala klo 12 alkaen. Käsitellään syyskokoukselle kuuluvat asiat ja muut esille tulevat asiat. Ruokailu kokouksen jälkeen. Tervetuloa! Toimikunta

Joensuu os. 039/mökkitalkoot

Uimaharjun mökkitalkoot 26.10.2025 alkaen klo 10. Tehtävänä pihojen ja paikkojen siistimistä. Kahvit ja ruoka tarjotaan. Tervetuloa! Toimikunta

Lappeenranta os. 062/syyskokous

AKT Lappeenranta os. 062 ry. Syyskokous lauantaina 1.11.2025 klo 13 osaston toimistolla, Ratakatu 17 as 1, 53100 Lappeenranta. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat ja osaston mahdollinen nimenmuutos. Paikalla AKT:n järjestöpäällikkö Juha Häkkinen. Kokousväelle tarjotaan kahvit ja pientä purtavaa. Tervetuloa!

Lappeenranta os. 062/90-vuotisjuhla ja pikkujoulu

AKT Lappeenranta os. 062 ry 90-vuotisjuhla ja pikkujoulu lauantaina 29.11.2025 klo 18 Tirilän Työväentalolla Onninkatu 6, 53200 Lappeenranta. Illalliskortin hinta on 20€/hlö, sisältäen monipuolisen juhla-aterian noutopöydästä ja juoman. Illalliskortin hinta sama myös avecille. Ohjelmassa mm. taikuri ja tanssimusiikkia. Sitovat ilmoittautumiset 15.11.2025 mennessä ilmoittautumislinkin kautta, joka löytyy osaston kotisivuilta www.akt062.fi. Ilmoittautumisen jälkeen maksu 15.11.25 mennessä osaston tilille Flo6 4108 0010 0907 96, viite: pikkujoulu. Illalliskortteja rajoitetusti. Tervetuloa juhlimaan 90-vuotiaasta osastamme!

Lappeenranta os. 062/joulukahvit

Joulukahvit osaston toimistolla keskiviikkona 3.12.2025 klo 14–18. Lämpimästi tervetuloa!

Tohmajärvi os. 067/syyskokous

Tohmajärven autoalan työntekijät ry pikkujoulu ja syyskokous 29.11.2025 Ravintola Kotipirtissä. Sääntömääräinen syyskokous alkaa klo 18.45, toimikunta kokoontuu 18.30. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Tohmajärvi os. 067/pikkujoulu

Pikkujoulu 29.11.2025 Ravintola Kotipirtissä. Pikkujouluja päästään viettämään klo 19 alkaen. Ilmoittautuminen Ramille 044 515 8592 Tervetuloa jäsenet puolisoineen.

Iisalmi os. 076/syyskokous

Iisalmen Autoalantyöntekijät ry. os. 076 syyskokous. Lauantaina 22.11.2025 klo 10. Osastomme toimistolla, sotilaskatu 1 as 11. Paikalla AKT:n aluetoimitsija Antti Sainola. Käsitellään sääntömääräiset syyskokous asiat ja kuullaan aluetoimitsijan ajatuksia. Tilaisuudessa kahvitarjoilu. Tervetuloa.

POHJOIS-SUOMI

Suomussalmi os. 046/pikkujoulu

Raja-Kainuun Automiehet ry pikkujoulu pidetään pe 19.12.2025 klo 12 Hotelli Kiannon Kuohut, Jalonkatu 1, Suomussalmi. Ohjelmassa teatteriesitys ja jouluruokailu. Omavastuu 25 €/ hlö ja paikkoja on varattu 35 kpl. Ilmoittautumiset viimeistään su 30.11.2025 Vilelle p. 044 982 3050. Tervetuloa! Toimikunta

Oulu os. 058/syyskokous

Oulun Autoalantyöntekijät ry syyskokous pidetään la 22.11.2025 klo 12 Tetran kokoustilassa, Mäkelininkatu 31, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat. Mukana myös AKT edustaja. Tervetuloa! Toimikunta

Oulu os. 058/pikkujoulu

Oulun Autoalantyöntekijät ry järjestää pikkujoulu la 22.11.2025 klo 18 Oulun Työväen Näyttämöllä teatteriesityksen parissa. Näytöksen jälkeen tarjolla jouluihin illallinen Lapland Hotelleilla, Kirkkokatu 3, Oulu. Ruokailu alkaen n. klo 20.30. Ilmoittautumiset viimeistään pe 31.10.2025 osoitteeseen rahastonhoitaja58@gmail.com. Omavastuu 35€/ hlö (max 2 paikkaa / jäsen). Paikkoja rajoitetusti! Tervetuloa! Toimikunta

Oulu os. 058/eläkeläiset

Oulun Seudun Autoalantyöntekijät ry eläkekerhon tapaamiset jatkuvat torstaisin paikassa Oulu 10, 2krs, Torikatu 10, klo 13. Tarjolla pulla kahvia 2 €. Tapaamisiin pyritään saamaan vierailuvia esiintyjiä! Toimikunta toivottaa uudet ja vanhat jäsenet tervetulleiksi tapaamisiin. Tervetuloa! Toimikunta

Ylivieska os. 069/syyskokous

Kalajokilaakson Auto- ja öljyalantyöntekijät ry syyskokous pidetään la 08.11.2025 klo 14 osoitteessa Juurakon Kellari, Juurikoskenkatu 6, Ylivieska. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Kokoukseen osallistujille kahvitarjoilu. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! Toimikunta

Ylivieska os. 069/pikkujoulu

Tervetuloa viettämään pikkujouluja la 08.11.2025 Juurakon Kellariin, Juurikoskenkatu 6, Ylivieska klo 16 alkaen. Tarjolla on Jouluruokaa, livemusiikkia ja kinkku-bingo. Saunatilat löytyvät miehille ja naisille, jotka ovat lämpimänä koko illan. Il-

moittautumiset osaston puheenjohtajalle junkkarig6@hotmail.com tai p 045 183 1096. Paikkoja on rajoitetusti! Tervetuloa! Toimikunta

Meri-Lappi os. 082/syyskokous

Meri-Lapin Autoalantyöntekijät ry syyskokous pidetään la 25.10.2025 klo 12 hotellin Merihovissa Kemissä. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat. Mukana myös aluetoimitsija Tero Anttonen. Katso lisää osaston nettisivuilta <http://akto82.akt.fi/>. Tervetuloa! Toimikunta

Kuusamo os. 085/syyskokous

Kuusamon Automiehet ry syyskokous pidetään su 30.11.2025 klo 15 osoitteessa Kitkantorin kokoustilassa, Kitkantie 32, Kuusamo. Esillä sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa! Toimikunta

Kuusamo os. 085/pikkujoulu

Kuusamon Automiehet ry järjestää jäsenilleen pikkujoulu la 22.11.2025 klo 19. Ravintola Talonpöydässä, Kirkkotie 23. Avec 42€. Sitovat ilmoittautumiset 02.11.2025 mennessä tekstiviestillä Raulolle p. 040 564 4955. Tervetuloa! Toimikunta

Länsi-raja os.097/syyskokous

Länsi-Rajan Autoalantyöntekijät ry sääntömääräinen syyskokous la 29.11.2025 klo 17.30 osoitteessa Ravintola Granni, Kolarintie 9 a, Pello. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät ja muut esille tulevat asiat. Syyskokouksen jälkeen pikkujouluillallinen alkaen klo 19. Ilmoittautumiset illalliselle ja mahdolliset ruoka-aineallergiat su 16.11.2025 mennessä. Kutsu on avec. lansiraja097@gmail.com. Tervetuloa! 097 toimikunta

Kemijärvi os. 109/1.purkamiskokous

Kemijärven Auto-Ja Huoltomiehet ry osaston 1. purkamiskokous ti 28.10.2025 klo 18. Paikassa Mestarin Kievari, Kirkkokatu 9, Kemijärvi. Paikalla aluetoimitsija Tero Anttonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Kemijärvi os. 109/2.purkamiskokous sekä pikkujoulu

Kemijärven Auto-Ja Huoltomiehet ry osaston 2. purkamiskokous la 13.12.2025 klo 17. Paikassa Mestarin Kievari, Kirkkokatu 9, Kemijärvi. Kokouksen jälkeen pikkujoulu. Ilmoittautumiset 05.12.2025 mennessä p. 040 562 3415 tai 040 762 3719. Tervetuloa! Toimikunta

Rovaniemi os. 123/syyskokous ja pikkujoulu

Rovaniemen Kuljetustyöntekijöiden syyskokous pidetään la 22.11.2025 klo 17 Sokos Hotel Vaakunassa. Esillä sään-

töjen määrämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Paikalla myös aluetoimitsija Tero Anttonen. Kokouksen jälkeen pikkujouluillallinen sekä jo totuttuun tapaan jokin musiikillinen, komediapitoinen esitys Ravintola Waldemariissa. Ilmoittautumiset 5.11.2025 mennessä Ninalle p.044 423 5719 (whatsappilla tai iltaisin), tai nina.taivalantti@outlook.com. Omavastuu 35 e. AVECIT myös tervetulleet. Paikkoja rajoitetusti. Tervetuloa! Toimikunta

Raahe os. 126/syyskokous

Raahen ja Ympäristön Automiehet ry syyskokous pidetään su 16.11.2025 klo 18, osoitteessa Ratsukatu 5 F, Raahe. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Mukana myös aluetoimitsija Tero Anttonen. Tervetuloa kaikki mukaan! Toimikunta

Kemi os. 141/syyskokous

Kemin Ahtaajien syyskokous pidetään Ajoksessa vanhassa JK:ssa 16.11.2025 klo 16. Esillä sääntöjen määrämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta paikalle klo 15.

LÄNSI-SUOMI

Huittinen os. 022/syyskokous

Lauttakylän Tavaralinjamiehet ry os.022 sääntömääräinen syyskokous pidetään la 1.11.2025 klo 11 Breven kabinetissa. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Toimikunta kokoontuu klo 10. Tervetuloa! Toimikunta

Eura os. 036/syyskokous

Euran Autoalantyöntekijät ry os. 036 syyskokous pidetään la 29.11.2025 klo 14 Areenan takkatuvalla Rantatie 1053 Säkylä. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Toimikunta

Turku os. 040/syyskokous

Turun Autoalantyöntekijät ry os.040 sääntömääräinen syyskokous pidetään la 15.11.2025 alkaen klo 13 ammattiosaston tiloissa Maariankatu 6b 5. krs. Esillä sääntöjen syyskokoukselle määrämät asiat ja osaston sijoitukset Osuuspankissa. Kokouksen alustaa edunvalvontapäällikkö Harri Pasanen. Pientä syötävää ja kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Turku os. 040 ja os. 100/pikkujoulu

Turun osastojen 40 ja 100 yhteinen pikkujoulu vietetään la 29.11.2025 klo 18. Ravintola Göran Linnankatu 72, Forum Marimum Turku. Runsaan joulupöydän antimien lisäksi ohjelmassa

sa mm. arpajaiset. Musiikista vastaa trubaduuri Thomas Bale. Ilmoittaudu hannele.lehto@akt.fi tai p.02 450 1541 sekä maksa omavastuu Turun Seudun Linja-autohenkilökunnan tilille: FI49 5542 40400 29965 viimeistään 15.11 mennessä. Ilmoittautuminen vahvistuu vasta maksamalla. PAIKKOJA RAJOITE-TUSTI! Osaston jäsen: Kirjoita maksun viestikenttään nimesi, osastosi numero sekä aveccisi nimi. Tervetuloa! Osasto 40 ja 100 toimikunnat

Kankaanpää os. 057/syyskokous

Pohjois-Satakunnan Autoalantyöntekijät ry os.057 sääntömääräinen syyskokous pidetään la 15.11.2025 alkaen klo 18 Ravintola Lumiainen, Lumi kabinetissa, Kankaanpää. Käsitellään sääntöjen syyskokoukselle määrämät asiat ja muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Sitovat ilmoittautumiset taloudenhoitajalle p. 050 5912252 viimeistään su 9.11.2025 mennessä. Toimikunta kokoontuu klo 17. Tervetuloa! Toimikunta

Pori os. 060/syyskokous

Porin Autoalantyöntekijät ry:n os.060 sääntömääräinen syyskokous pidetään la 29.11.2025 ravintola Liisanpuistossa, Liisankatu 20 Pori klo 10. Vieraana sopimustoimitsija Pentti Hämäläinen. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Kokouksen jälkeen lounas. Tervetuloa! Toimikunta

Salo os. 072/syyskokous

Salon Autoalantyöntekijät ry os.072 sääntömääräinen syyskokous pidetään la 15.11.2025 klo 10 Teollisuusliitto 57 kokoustilassa, Helsingintie 16, 24100 Salo. Esillä sääntöjen määrämät asiat. Kokousvierailijana edunvalvontapäällikkö Harri Pasanen. Kahvi tarjoilu ja jotain pientä purtavaa. Tervetuloa! Toimikunta

Turku os. 100/syyskokous

Turun Seudun Linja-autohenkilökunta ry:n os.100 sääntömääräinen syyskokous pidetään la 15.11.2025 klo 16, osastojen kokoustilat, Maariankatu 6 b 5. kerros Turku. Esillä sääntöjen määrämät asiat, mm. toimikunnan valinta ja toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen vuodelle 2026. Keskustelua alustaa AKT:n edunvalvontapäällikkö Harri Pasanen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

Kokkola os. 130/syyskokous

Kokkolan Auto- ja Kuljetusalan työntekijät ry os.130 syyskokous järjestetään osaston toimistolla, Kansakoulukatu 24 la 22.11.2025 klo 12. Esillä sääntöjen

määrämät asiat. Tervetuloa! Toimikunta

Turku/eläkeläiset

Kerhon syyskokous pidetään ke 5.11.2025 klo 13, paikka Lempilounas, Länsi 2 krs. Kokouksen jälkeen lounas 6€. Tervetuloa! Toimikunta

SISÄ-SUOMI

Tampere os. 005/valmistelevalt kokoukset

Syyskokousta valmistelevalt kokoukset pidetään Ahtiassa 29.11.2025 klo 14.30 alkaen. Tervetuloa paikalle!

Tampere os. 005/syyskokous

Tampereen Automiehet ry, os. 005 syyskokous pidetään su 30.11.2025 klo 15 alkaen osaston toimistolla, Rautatienkatu 10, 6. krs, Tampere. Käsitellään sääntöjen määrämät, sekä muut esille tulevat asiat. Paikalla aluetoimitsija Vili-Petteri Adamsson. Tervetuloa. Toimikunta.

Tampere os. 006/syyskokous

Tampereen Seudun Linja-autohenkilökunta ry os. 006 sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina 8.11.2025 alkaen kello 14 osaston toimistolla, Rautatienkatu 10, 6.krs, Tampere. Kokouksessa esillä sääntöjen syyskokoukselle määrämät asiat, puheenjohtajan ja toimikunnan valinta sekä muut esille tulevat asiat. Paikalla aluetoimitsija Vili-Petteri Adamsson. Tervetuloa! Toimikunta

Jyväskylä os. 008/syyskokous

AKT Jyväskylän osasto 008 ry sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina 22.11.2025 klo 12-14. Kokouspaikkana Sokos Hotel Paviljongin kokoustila 2, Lutakonaukio 10, Jyväskylä. Paikalla aluetoimitsija Vili-Petteri Adamsson. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta.

Hämeenlinna os. 014/syyskokous

Osaston sääntömääräinen syyskokous pidetään la 29.11.2025, alkaen klo 12. Kokouspaikkana Original Sokos Hotel Vaakuna. Possentie 7, HML. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset ja muut esille tulevat asiat. Osallistujille kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Virrat os. 054/syyskokous

Virtain Autoalantyöntekijät ry os.054 järjestää sääntömääräisen syyskokouksen Virroilla lauantaina 22.11.25 klo 16 Mikontalon ravintolassa Perinnekylässä. Esillä sääntömääräiset ja muut esille tulevat asiat. Paikalla aluetoimitsija Vili-Petteri Adamsson. Jouluruokailusta johtuen ilmoitathan tulostasi 16.11mennessä Tom-

mi 044 532 5378 tai Jussi 040 548 8941. Tervetuloa ! Toimikunta

Mänttä os. 064/syyskokous

Mäntän Seudun Autoalan Työntekijät ry os. 064 syyskokous pidetään 25.10.2025 klo 13 ravintola Isabella, Vilppula. Käsitellään sääntömääräiset asiat. Lopuksi ruokailu. Tervetuloa! Toimikunta

Pihtipudas-Pyhäsalmi os. 066/syyskokous

Pihtiutaan ja Pyhäsalmen autoalan työntekijät ry os. 066 sääntömääräinen syyskokous pidetään 7.11.2025 klo 18.30. Kokouspaikkana Niemenharjun Matkailukeskus, Harjutie 2, 44800 Pihtipudas. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määrämät asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Pihtipudas-Pyhäsalmi os. 066/pikkujoulu

Pihtiutaan ja Pyhäsalmen autoalan työntekijät ry os. 066 järjestää jäsenilleen puolisoineen pikkujoulu Laukaan kylpylähotelli Peurungassa 22.-23.11.2025. Tiedustelut ja sitovat ilmoittautumiset 19.10.2025 mennessä Olli puh. 0400 937 785

Forssa os. 083/syyskokous

Forssan autoalantyöntekijät os. 083 varsinainen syyskokous pidetään sunnuntaina 16.11.2025 klo 13 autokeidas kabinetti Forssa. Esillä sääntöjen määrämät sekä muut esille tulevat asiat. Paikalla aluetoimitsija Vili-Petteri Adamsson. Kokouksen päätteeksi keitaan buffa. Tervetuloa! Toimikunta

Keski-Häme os. 101/jouluruokailu

Keski-Hämeen Automiesten Jouluruokailu Akaan leskirouvalle 29.11.25 klo 16. Osaston jäsenet + avecit tervetulleita. Ilmoittautuminen 20.11 mennessä 040 743 8721/ Heliölä.

Äänekoski os. 103/syyskokous

Tervetuloa Äänekosken Autoalantyöntekijät ry os. 103:n sääntömääräiseen syyskokoukseen su 26.10.2025 klo 13 alkaen. Kokous pidetään osaston omalla toimistolla, Kotakennäntie 8 as 27. Kokoustamisen ohessa kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Jämsä os. 104/syyskokous

Jokilaakson Auto- ja Kuljetustyöntekijät ry:n os. 104 sääntömääräinen syyskokous pidetään sunnuntaina 30.11.2025 klo 14. Toimikunta kokoontuu klo 12. Kokouspaikkana osaston mökki Misuranta, Mäntäntie 440, Jämsä. Kokoukseen on mahdollisuus osallistua etänä. Jos osallistut etänä, ilmoittaudu perjantaihin 28.11.2025 mennessä jokilaakson.aktry@outlook.com Kokouspaikalla kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Kuolleet

Osasto 016:n jäsen
Pidetty työkaveri ja AKT-aktiivi

Antti Petteri Jokilehto

s. 12.08.1977
k. 05.07.2025

Muistoa kunnioittaen ja kaivaten

AKT:n Kuopion os. 016 ry
toimikunta ja jäsenet

Osasto 016:n jäsen

Venho Aulis Olavi Takkinen

s. 19.04.1938
k. 11.08.2025

Muistoa kunnioittaen

Omaiset ja
AKT:n Kuopion os. 016 ry

Osasto 030:n jäsen

Kauko Juuti

s. 15.05.1939
k. 15.09.2025

Muistoa kunnioittaen

Omaiset

Osasto 030:n jäsen

Auvo Kalervo Laitinen

s. 25.05.1940
k. 30.08.2025

Muistoa kunnioittaen

Omaiset
Varkauden Automiehet ry

Muistathan lähettää osastosi ilmoitukset 13.11. mennessä aluetoimistoon!

Myöhässä saapuneita ilmoituksia emme valitettavasti voi ottaa vastaan, joten laitathan päivämäärän muistiin jo nyt.

Kiitokset ja kuolinilmoitukset lähetetään osoitteeseen
ilmoitukset@akt.fi

SE ALKUPERÄINEN

AIRREX

Suurten tilojen nopein lämmitys minimaalisella energiankulutuksella.

WIFI-YHTEYS
& MOBIILISOVELLUS

MATALAT
KÄYTTÖKUSTANNUKSET

HILJAINEN,
VAIN 48 DB

EI HAJUA,
EI PUHALLINTA, EI PÖLYÄ

TERMOSTAATTIOHJAUS
(0-40°C)

EI TARVITSE
PAKOPUTKEA ULOS

UUSIUTUVA DIESEL,
DIESEL TAI POLTTOÖLJY

VARAOSAT AINA
SAATAVILLA

MIKSI VALITA AIRREX?

SÄÄSTÄ RAHAA!

AH300i - esimerkki kulutuksesta

› Eristetty teollisuushalli 500m³
› Lämpötila ulkona 0°C, lämpötila sisällä +15°C

Kulutus
vain noin
2,5 L
/vrk

WIFI & MOBIILISOVELLUS

› Voit säätää lämpötilaa, tarkastella viestejä ja polttoaineen määrää suoraan älypuhelimessasi!

2+1 vuoden takuu
Maanlaajuinen huoltoverkosto

SISÄKÄYTTÖÖN

Kaikkiin 50 m²+ tiloihin
joissa normaali ilmanvaihto

PLUG AND PLAY

Helppokäyttöinen.
Ei kiinteää asennusta.

REXNORDIC
rexnordic.com

Löydä lähin jälleenmyyjäsi: rexnordic.fi | 040 180 11 11

ROISKELÄPPÄ

Ovikello soi keskellä yötä ja talon isäntä menee avaamaan. Oven takana seisoo humalaiselta vaikuttava mies.

– Saisiko vähän työntöapua?

– Ei tähän aikaan, sanoo isäntä ja painuu takaisin vaimonsa viereen sänkyyn.

Vaimo kysyy, kuka siellä oli.

– Joku tyyppi, joka halusi työntöapua.

– No, autoitko?

– En tietenkään, mies tuhahti.

– Muistatko kun itse tarvitsit apua auton kanssa? Pistä nyt vaatteet päälle ja mene auttamaan!

Äkämystynyt mies pukee päälleen, avaa ulko-oven ja huutaa "Vieläkö siellä tarvitaan apua?"

– Juu! kuuluu ääni pimeydestä vaikka ketään ei näy.

– Missä olet?

– Täällä pihakeinussa.

.....

Eläkeläiskerho on bussimatalla. Ystävälliset mummit tarjoavat kuskillekin rusinoita. Kun tarjoajia tuntuu riittävän, kuljettaja kysyy edessä istuvalta eläkeläiseltä, eivätkö he syö niitä itse.

– Ei meidän hampailla syödä mitään näin sitkeää, sanoo seniori.

– Miksi te sitten ostate noin paljon

rusinoita, jos ette pysty syömään niitä? kuljettaja ihmettelee.

– Kun se suklaa on niin hyvää.

.....

Liha-Jouni oli vanhan ajan lihakauppa, jossa myytiin kaikkia ruhon osia. Niille oli kova kysyntä.

– Saako potkia ja sorkkia? kysyi asiakas.

– Ei, saa vain maksaa ja kärsiä.

Ristikko 6/2025

Lähetä ristikon ratkaisu 13.11. mennessä osoitteeseen AKT-lehti, PL 313, 00531 Helsinki. Kuoreen tunnus "Ristikko 6/2025". Ristikon oikein ratkaisseiden kesken arvotaan reppu.

Ristikon 5/2025 oikein ratkaisseiden kesken arvotun repun voitti **Mikko Ket-tunen** Oulunsalosta.

Onnea voittajalle ja kiitos kaikille osallistujille!

Ristikon 5/2025 ratkaisu

ALHO	VANA	OMAN			
RIISTA	OSUMA	Y			
OHUT	AKUT	MIES			
TASO	SAD	EMETSA			
P	PITO	ILLOT	AIHE	AVUT	
MATSI	ETON	LEKAT	RYSA	A	
ALAOSAT	SISAL	VAKA	ULLA		
NAKIT	TAUS	SYSIA	M	SIIS	
G	AJELU	UTTI	K	KAIT	S
OVAALI	USEA	HUOKEA	EVAS		
I	ISOT	RIMA	LAIN	EIA	
PITKAT	ORIT	ALLIT	LAIVA		
ELOISA	PATA	VAA	SA	IHRAT	
TUKE	TAIT	VOIT	LAVAAUTO		
ITALIA	AAVA	TUHAT	TATIT		

FAI-JA

MOUSIKKO LYYTINEN

EL-SA

ISA

KOTKA-NIEMI

JUMALA

BIKI-NEISSA

SUURI ELÄIN

VOIMA-LASSA

ELÄMYS

VOIMASSA KRIISIN AIKANA

TOTTA

YHDISTEESSÄ

ITU TAIMI

KUS-TAA

ASTEI-KOLLI-SIA

KAT-KAISE-VA

TIE-RENTOA

SINI-SALO PENTIK

ASUS-TELO SATAMA-SELKÄ

SIE-NESSÄ

VALU-RAUTA-LEVY

AL-TAISSA

JULIAN KERA VETÄÄ

KORTTI-PELI

VOI OVEN

SIE-NESSÄ

KIT-SAS

NAURA-JILLA

KUKA-RANTA-

VOI ASUN-NON

MYÖTÄ-MIELI-SYYS

LAU-LAJA

SAIRAITA

TULLA MA-RÄKSI

TA-RI-NA

OSA-VALTIO

RÖH-KI-VIA

LIHAVUUS KYTTÄ

TUTKIMUS-MENETELMÄ

KOU-LUIS-SA

SORSA-LINTO KOVA

PORU PISA-ROITA

JUOMA-POIKIA/ KIELTO

KAKSI-OSAI-SIA

MUNA-MÄÄ-RIÄ

RO-TA

1000 KAL-JOJA

PYY-DYS

KASI-

↓

↓

NIMI:

OSOITE:

PUHELINNUMERO:

WWW.SANARIS.FI LAADINTA TEEVU PALLONEN TÖTETUS MARKKU MAKELA

Kuukauden runo

Iloita jälleen
Lintujen paluusta
Niiden laulussa suihkuu
Olemassaolon kierto
Halu alkaa uudestaan
Rajallisen maailman avautumiseen
Hetkisen hentoja liikkeitä
Kiihkeänä kuhisevat avautuvat silmut
Riemukkaassa paluussa
Valon varjoleikeissä
Unelmoivaan kypsyvään rukiin jyvään
Odottamassa kuoriutumistaan
Koivut on tankattu mahlalla
Oksissa palaa vihreät suuliekit
Lepattamassa odotuksen tuulessa
Jotta näkisi täyttymyksen tulevan
Vehreyden avajaisiin
Käärittynä nilkoistaan
Kukkavanojen harsoon

-KooJii-

KULTTUURIVINKKI

Kiireinen aamu rakennustyöläinen Agdan ja seitsemän lapsen kotona 1925.

Duunarimuseo kertoo tarinaa arjesta

TEKSTI **Hannele Siika-aho** KUVA **Maarit Hohteri** /
Helsingin kaupunki

Helsingin Alppilasta löytyy Duunarimuseo. Sen yhdeksässä hellahuoneessa esitellään, miten työläisperheet asuivat ja elivät 1900-luvulla. Hellahuoneet on sisustettu eri aikakausien kodeiksi.

Vanhin sisustus kertoo talossa vuonna 1911 asuneen Emilin, tämän vaimon ja kolmen lapsen arjesta yhdessä huoneessa. Ulkotyömies Emilin hellahuone oli aikakausi huomioiden hyvin varustettu työläiskoti, sillä siellä oli uudenlainen kakluuni ja vesijohto. Viisi-henkinen perhe kuitenkin nukkui, söi ja vietti vapaa-aikaansa tässä samassa huoneessa.

Yhdessä hellahuoneessa saatoin asua jopa kahdeksan henkeä. 1920-luvulla leski ja rakennustyöläinen Agda asusti yhtä huonetta seitsemän lapsensa kanssa. Koti olikin täynnä erilaisia veto- ja puk-

kisänkyjä, jotka siirrettiin päiväksi pois tieltä.

Uusin sisustus kertoo miten talossa vuoteen 1985 asunut puuseppä Yrjö asui vielä hellahuoneessa, jossa oli mukavuutena jääkaappi, kaasuliesi ja kylmä vesi.

Asukkailla oli käytössä puuliiteri, jossa he itse sahasivat ja pilkkoivat puut. Kullakin asunnolla oli oma käymälä, joka sijaitsi halkoliiterin ja perunakomeron kanssa talon kellarissa. Tämä oli epätavallinen ratkaisu noihin aikoihin mutta toi pihahan hieman viihtyvyyttä ja avaruutta.

1920-luvulla ilmestyivät ensimmäiset radiot koteihin ja 1940-luvun lopulla saatiin vesivessat, joskin vesi tuppasi talvisin jäätymään pönttöön ja paikassa vilisti rottia.

Museoon on vapaa pääsy ja se löytyy Helsingin Alppilasta, Linnanmäen juurelta, osoitteesta Kirstinkuja 4. ●

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry on n. 40 000 jäsenen ammattiliitto ja vahva edunvalvoja. Liiton jäsenet työskentelevät autoliikenne-, ahtaus-, säiliö- auto- ja öljytuote-, matkailu-, huolinta- ja liikenneopetusaloilla sekä huoltokorjaamoissa, terminaaleissa ja lentokoneiden matkustamoissa. Jäsenet kuuluvat ammattiosastoihin, jotka ovat puolestaan AKT:n jäseniä.

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

John Stenbergin rantaa 6,
00530 Helsinki

Postiosoite:
PL 313, 00531 Helsinki
akt.fi

Toimisto avoinna:
Katso akt.fi/yhteystiedot

Jäsenrekisteri:
Puhelinpäivystys 09 6131 1244

Työsuhdeneuvonta:
Puhelinpäivystys 09 6131 1222

ALUETOIMISTOT

Etelä-Suomen aluetoimisto
Viherniemenkatu 5, 00530
Helsinki
09 6131 1400
09 6131 1401
09 6131 1402

Länsi-Suomen aluetoimisto
Maariankatu 6 b, 20100 Turku
02 450 1540
02 450 1541

Sisä-Suomen aluetoimisto

Rautatienkatu 10, 6. krs, 33100 Tampere
03 230 1510
03 230 1515

Itä-Suomen aluetoimisto

Kauppakatu 32, 3. krs, 80100 Joensuu
013 5111 410
013 5111 411

Pohjois-Suomen aluetoimisto

Isokatu 30, 4. krs, 90100 Oulu
08 870 1440
08 870 1441

VARMANA PIDETYT

TURVALLISET JA MUKAVAT JALKINEET OVAT HYVÄN TYÖPÄIVÄN PERUSTA. SIEVIN INNOVATIIVISUUS SEKÄ LAADUKKAAT JA VASTUULLISET MATERIAALIT TAKAAVAT KORKEATASOISEN TURVALLISUUDEN JA MUKAVUUDEN TUNTEEN LÄPI TYÖPÄIVÄN. KUN PUET JALKAASI SIEVIN TURVAKENGÄT, VOIT OLLA VARMA SIITÄ, ETTÄ NE HOITAVAT TEHTÄVÄNSÄ YHTÄ HYVIN KUIN SINÄKIN.

